

PERFORMANCE BUDGET

2023-24

FINANCE DEPARTMENT

GOODS AND SERVICE TAX (SALES TAX)

PUBLICATION NO. 3

LIST OF PERFORMANCE BUDGETS

PREPARED BY

FINANCE DEPARTMENT

Sr. No.	Name of the Performance Budget.
1	Finance Department (Proper) Mantralaya
2	Finance Department (Directorate, Accounts and Treasury)
3	Finance Department GOODS AND SERVICE TAX (Sales Tax)
4	Finance Department (Small Savings & Lotteries)
5	Finance Department (Insurance)
6	Finance Department (Local Fund Audit)

2023

कार्यक्रम अंदाजपत्रक

२०२३-२०२४

वित्त विभाग

प्रकाशन क्रमांक ३

(वस्तु व सेवा कर)

वित्त विभागाने तयार केलेल्या कार्यक्रम अंदाजपत्रकांची यादी

कार्यक्रम अंदाजपत्रकाचा क्रमांक	कार्यक्रम अंदाजपत्रकाचे नाव
१	वित्त विभाग (खुद्द) मंत्रालय
२	वित्त विभाग (संचालनालय, लेखा व कोषागारे)
३	वित्त विभाग (वस्तू व सेवा कर विभाग)
४	वित्त विभाग (अल्पबचत व राज्य लॉटरी)
५	वित्त विभाग (विमा)
६	वित्त विभाग (स्थानिक निधी लेखापरीक्षा)

CONTENTS

<u>INTRODUCTION WITH OVERALL PERFORMANCE</u>		1
Statement A	Programmewise details of Total Budget Estimates	8
Statement B	Major Head-cum-Programmewise details of total Budget Estimates	9
<i>Programme No.-1-001-A-Direction & Administration:</i>		
	1. Introductory	11
	2. Financial Requirments	12
	3. Information Regarding Performance of Internal Inspection / Audit	14
<i>Programme No.-2-101-B-Collection Charges</i>		
	1. Introductory	16
	2. Financial Requirments	16
Table No.1	Registration	19
Table No.2	Statement of Registered dealers who are liable to pay tax under the diffirent Acts.	20
Table No.3	Statement showing No. of defaulters under V.A.T. Act, 2002.	21
Table No.4	Disposal of Investigation cases.	22
Table No.5	Statement of 1st and 2nd appeals made against the order passed under different Acts.	24
Table No.6	Statement of Revision Application made against the order passed under different Acts.	24
Table No.7	Disposal of Prosecution proposals	25
Table No.8	Statement showing No. of complaints lodged with court and their present position.	26
Table No.9	Statement showing revenue receipts under verious Acts	27
Table No.10	Table showing amount of demand , recovery,arrears, write off, reduce,etc	28
Table No.11	Table showing amount of the case in which amount of Tax is written off during 2021-2022	34
<i>Programme No.-3 - Sales Tax canteen and Square Meal Canteen</i>		
	1. Introductory	35
	2. Financial Requirments	36
Table No.1	Sales Tax Canteen and Square Meal Canteen	37
<i>Programme No.-4 - Profession Tax</i>		
	1. Introductory	39
	2. Financial Requirments	40
	Information regarding Registration, Enrolment, Defaulter, Assessment, Complaints & Recovery	

Programme No.-5 - Central Chit Fund Act- 1982; Maharashtra Chit Fund Act- 2004		
	1. Programme work load summary	44
	2. Table No. 1 Registration Chits	44
Personnel Summary		
	Sales Tax	46
	Sales Tax Canteen	50
Programme No.-6 - Sales Tax Tribunal, Mumbai		
	1. Introductory	51
	2. Financial Requirments	52
Table No.1	Region wise Institutions, Disposal & pendency of Cases	53
Table No.2	Classification of Cases Pending	55
Table No.3	Statement of case allow to be referred to the high court	58
Table No.4	Statement showing the income received by the Maharashtra Sales Tax Tribunal in respect of certified copies.	58
	3. Personnel Summary	59
Programme No.-7- Public Relation And Security Office Mumbai.		
	1. Building Construction, Repair Maintenance	61

अनुक्रमणिका

	पृष्ठे
प्रस्तावना – समग्र कार्यक्रम	१
विवरणपत्र “अ” – एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाजाचा कार्यक्रमनिहाय तपशील	८
विवरणपत्र “ब” – एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाजाचा प्रधानशीर्षवार व कार्यक्रमनिहाय तपशील	९
कार्यक्रम क्रमांक १ – ००१ – अ -- संचालन व प्रशासन	
(१) प्रस्तावनात्मक	११
(२) वित्तीय आवश्यकता	१२
(३) अंतर्गत निरीक्षण / लेखापरीक्षा कार्यक्रमाची माहिती	१४
कार्यक्रम क्रमांक २ – १०१ – वसुलीचा खर्च	
(१) प्रस्तावनात्मक	१६
(२) वित्तीय आवश्यकता	१६
तक्ता क्रमांक १ – विविध अधिनियमांखाली नोंदणी अर्जाची माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र	१९
तक्ता क्रमांक २ – विविध अधिनियमांखाली जे नोंदणीकृत व्यापारी कर देण्यास पात्र आहेत त्यांचे विवरणपत्र	२०
तक्ता क्रमांक ३ – मूल्यवर्धित कर कायदा, २००२ खालील कसूरदार व्यापाऱ्यांची माहिती	२१
तक्ता क्रमांक ४ – अन्वेषण प्रकरणांचा निकाल दाखविणारा तक्ता	२२
तक्ता क्रमांक ५ – निरनिराळ्या अधिनियमांखाली दिलेल्या आदेशांविरुद्ध केलेल्या प्रथम व दुसऱ्या अपिलांची माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र.	२४
तक्ता क्रमांक ६ – निरनिराळ्या अधिनियमांखाली दिलेल्या आदेशांविरुद्ध फेरतपासणीकरिता अर्ज केले जातात, त्यांची माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र.	२४
तक्ता क्रमांक ७ – अभियोग प्रस्तावाची निर्गती (विल्हेवाट)	२५
तक्ता क्रमांक ८ – न्यायालयात दाखल केलेल्या तक्रारी व त्यांची सद्यःस्थिती दाखविणारा तक्ता	२६
तक्ता क्रमांक ९ – विविध अधिनियमांखाली जमा झालेल्या महसुलाची माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र	२७
तक्ता क्रमांक १० – मागणी, वसुली, थकबाकी, निर्लेखित, कमी केलेली, परतावा दिलेली रक्कम इत्यादी दर्शविणारा तक्ता.	२८
तक्ता क्रमांक ११ – २०२१-२०२२ या कालावधीत निर्लेखित केलेल्या प्रकरणांचा तपशील	३४
कार्यक्रम क्रमांक ३ – शासकीय उपाहारगृहे – विक्रीकर विभाग	
(१) प्रस्तावनात्मक	३५
(२) वित्तीय आवश्यकता	३६
तक्ता क्रमांक १ – विक्रीकर उपाहारगृहे, चौरस आहारगृहे	३७

अनुक्रमणिका--चालू

पृष्ठे

कार्यक्रम क्रमांक ४ – व्यवसाय कर

(१) प्रस्तावनात्मक	..	३८
(२) वित्तीय आवश्यकता	..	४०
व्यवसायकर अधिनियमाखाली नोंदणी, नावनोंदणी, कसूरदार, कर निर्धारणा, अपिले, तक्रारी व वसुली याबाबतची माहिती.	..	

कार्यक्रम क्रमांक ५ – केंद्रीय चिटफंड कायदा, १९८२; महाराष्ट्र चिटफंड नियम, २००४

(१) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश	..	४४
(२) तक्ता क्रमांक १ – चिटची नोंदणी	..	४४

कर्मचारीविषयक गोषवारा

(१) विक्रीकर	..	४६
(२) विक्रीकर उपाहारगृह	..	५०

कार्यक्रम क्रमांक ६ – महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण, मुंबई

(१) प्रस्तावनात्मक	..	५१
(२) अर्थसंकल्पीय तरतुदीबाबत कार्यक्रमनिहाय, प्रधानशीर्षवार व वित्तीय आवश्यकता दर्शविणारे विवरणपत्र	..	५२
तक्ता क्रमांक १ – विभागनिहाय दाखल झालेली, निकालात काढलेली व प्रलंबित प्रकरणे इत्यादी	..	५३
तक्ता क्रमांक २ – प्रलंबित प्रकरणांचे वर्गीकरण	..	५४
तक्ता क्रमांक ३ – उच्च न्यायालयाकडे निकालात काढण्यासाठी प्रलंबित असलेली प्रकरणे	..	५८
तक्ता क्रमांक ४ – प्रमाणित प्रती पुरविल्याबद्दल मिळालेले उत्पन्न दर्शविणारे विवरणपत्र	..	५८
(३) कर्मचारीविषयक गोषवारा (पद व वेतनमान यांचे विवरणपत्र)	..	५९

कार्यक्रम क्रमांक ७ – राज्यकर उपायुक्त (जनसंपर्क) कार्यालय, मुंबई

(१) नवीन इमारत बांधकाम, दुरुस्ती इ. देखरेख करणे	..	६०
---	----	----

विक्रीकर विभाग

प्रस्तावना

समग्र कार्यक्रम

भारतातील मुंबई प्रांतात माहे मार्च १९३८ मध्ये सर्वप्रथम विक्रीकराची सुरुवात झाली. त्यावेळी काही शहरी व निमशहरी भागात, तंबाखूच्या विक्रीवर कर लावण्यात आला. सन १९४६ साली विक्रीकर अधिनियमास कायद्याचे स्वरूप देण्यात आले. त्यावेळी विक्रीच्या शेवटच्या टप्प्यावर विक्रीकर लावण्यात येत असे. तदनंतर, दिनांक १ नोव्हेंबर १९५२ पासून विक्रीच्या प्रत्येक टप्प्यावर कर लावण्यात येऊ लागला. परंतु अपेक्षित महसूल प्राप्त होत नसल्याने दिनांक १ एप्रिल १९५४ पासून दुहेरी करपद्धती अंमलात आणली गेली. यात वेळोवेळी सुधारणा होत गेल्या व दिनांक १ जानेवारी १९५९ पासून मुंबई विक्रीकर कायदा, १९५९ अंमलात आणला गेला. १९७५ साली नेमलेल्या यार्दी समितीच्या शिफारशीनुसार जुलै १९८१ मध्ये विक्रीकर कायद्यात महत्त्वाचे फेरबदल केले गेले. तेव्हापासून विक्रीच्या पहिल्या टप्प्यावरच (First Point) करआकारणी होऊ लागली. वस्तूच्या फेरविक्रीवर कर आकारणी केली जात नसे. सदर मुंबई विक्रीकर अधिनियम, १९५९ बरोबरच विक्रीकर विभागाद्वारे पुढील अधिनियमांचेही प्रशासन करण्यात येत होते.

(१) केंद्रीय विक्रीकर अधिनियम, १९५६, (२) महाराष्ट्र चिटफंड अधिनियम, १९८२, (३) महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर अधिनियम, १९७५, (४) महाराष्ट्रात कोणताही माल कोणत्याही प्रयोजनार्थ वापरण्याच्या हक्काच्या हस्तांतरणावरील विक्रीकर अधिनियम, १९८५, (५) महाराष्ट्र कार्य कंत्राटाच्या अंमलबजावणीत अंतर्भूत असलेल्या मालातील होणाऱ्या हस्तांतरणावरील विक्रीकर अधिनियम, १९८५, (६) महाराष्ट्र ऐषआराम कर (हॉटेल व निवास) अधिनियम, १९८७, (७) महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रामध्ये मोटार वाहनांवरील प्रवेश कर कायदा, १९८७, (८) मुंबई मोटार स्पिरिटच्या विक्रीकरिता कर अधिनियम, १९५८, (९) महाराष्ट्र ऊस खरेदी कर अधिनियम, १९६२, (१०) महाराष्ट्र स्थानिक क्षेत्रात मालाच्या प्रवेशावरील कर अधिनियम, २००२.

राज्यात दिनांक १ एप्रिल २००५ पासून महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर कायदा, २००२ ही कार्यप्रणाली अंमलात आली आहे. उपरोक्त अधिनियमाखाली मुंबई विक्रीकर अधिनियम, १९५९, महाराष्ट्रात कोणताही माल कोणत्याही प्रयोजनार्थ वापरण्याच्या हक्काच्या हस्तांतरणावरील विक्रीकर अधिनियम, १९८५, महाराष्ट्र कार्य कंत्राटाच्या अंमलबजावणीस अंतर्भूत असलेल्या मालातील होणाऱ्या हस्तांतरणावरील विक्रीकर अधिनियम, १९८५ व मुंबई मोटार स्पिरिट विक्रीकर अधिनियम, १९५८ हे चार अधिनियम महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर कायदा, २००२ मध्ये विलीन करण्यात आले आहेत.

SALES TAX DEPARTMENT

INTRODUCTION

Sales Tax was first introduced in India in the then Bombay province as early as March 1938, where a tax was imposed on sale of tobacco within certain urban and suburban areas. In the year 1946, a general sales tax was introduced levying sales tax at the last stage of sale of goods. In this system there was considerable tax evasion and therefore, from 1st April 1952, the sales tax was made leviable on each transaction of sales. But, expected revenue could not be collected, and hence, double taxation system was brought into force from 1st April 1954. The system was further improved and from 1st January 1959, a new Sales Tax Act was brought into enactment. In 1975, Government appointed a Sales Tax Enquiry Committee under Chairmanship of Shri Yardi. As per its recommendations, important changes were made in Sales Tax Act in 1981. Since then the tax was levied on the first sale and the subsequent sales were not taxed.

Along with Bombay Sales Tax Act, 1959, following Acts were administered by the Sales Tax Department.

1. Central Sales Tax Act, 1956
2. Maharashtra Chit Fund Act, 1974
3. Maharashtra State Tax on Profession, Traders, Callings and Employment Act, 1975
4. Maharashtra State Tax on the Transfer of right to use any goods for any purpose Act, 1985
5. Maharashtra State Tax on the transfer of property in goods involved in the execution of Works Contract [Re-enacted] Act, 1989

6. Maharashtra Tax on Luxuries Act, 1987
7. Maharashtra Tax on Entry of Motor Vehicles into Local Areas Act, 1987
8. Mumbai Motor Spirit Tax Act, 1958
9. Maharashtra Purchase Tax on Sugarcane Act, 1962
10. Maharashtra Tax on the Entry of Goods into the Local Areas Act, 2002. Out of the above said Acts, following Acts which were administered by the sales tax department are incorporated in VAT, namely :-
 - (1) Bombay Sales Tax Act, 1959.
 - (2) The Maharashtra State Tax on the Transfer of right to use any goods for any purpose Act, 1985.
 - (3) The Maharashtra State Tax on the transfer of property in goods involved in the execution of Works Contract [Re-enacted] Act, 1989.
 - (4) The Bombay Sales on Motor Spirit Taxation Act, 1958.

मूल्यवर्धित कर (VAT)

विक्रीच्या पहिल्या किंवा शेवटच्या टप्प्यावरील करपद्धतीऐवजी विक्रीच्या प्रत्येक टप्प्यावर करआकारणी व वसुली करण्याची पद्धत म्हणजे मूल्यवर्धित करप्रणाली होय.

मूल्यवर्धित करप्रणाली ही एक आधुनिक करप्रणाली आहे जी जगभरातील बहुसंख्य देशात राबविली जाते.

मूल्यवर्धित करप्रणालीचे फायदे खालीलप्रमाणे आहेत :-

- (१) सोपी व सुटसुटीत करपद्धती.
- (२) कराची आकारणी प्रत्येक टप्प्याटप्प्यावर नियुक्त दराने.
- (३) खरेदीवर भरलेल्या कराची वजावट/उत्पादनात वापरलेल्या कच्च्या मालावरील खरेदीकराची वजावट.
- (४) करावर कर आकारला जात नाही.
- (५) वसुली न करता येण्यासारखा उलाढाल कर, अधिभार इत्यादी घटकांचा समावेश नाही, ज्यावर वजावट मिळत नाही.

नोव्हेंबर १९९९ ला झालेल्या सर्व राज्यांच्या मुख्यमंत्र्यांच्या बैठकीत मूल्यवर्धित करप्रणाली लागू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. मूल्यवर्धित करप्रणाली राबविण्याच्या अनुषंगाने येणाऱ्या सर्व बाबींवर निर्णय घेण्यासाठी सर्व राज्यांच्या अर्थमंत्र्यांची शक्तिप्रदत्त समिती गठीत करण्यात आली.

सदर समितीने राज्यस्तरीय मूल्यवर्धित कराबाबत दिनांक १७ जानेवारी २००५ रोजी श्वेतपत्रिका प्रसूत केली आहे. सदर श्वेतपत्रिकेत मूल्यवर्धित कराची मूलभूत रचनाकृती स्पष्ट केलेली आहे. सर्व राज्यांच्या मूल्यवर्धित कर कायदांची संरचना सदर श्वेतपत्रिकेत मूलभूत रचनाकृतीशी सुसंगत असणे अपेक्षित आहे.

शक्तिप्रदत्त समिती कोणत्या वस्तूवर कराचा दर किती असावा हे ठरविते व त्यानुसार करदराची अनुसूची या समितीने तयार केली आहे. शक्तिप्रदत्त समितीने ठरविल्यावर करांचे समान दरच प्रत्येक राज्याने स्वीकारावयाचे असल्यामुळे राज्यांमधील व्यावसायिक स्पर्धा कमी होणे हासुद्धा मूल्यवर्धित करप्रणालीचा एक अनुषंगिक फायदा आहे.

महाराष्ट्र राज्यात मूल्यवर्धित करप्रणालीची अंमलबजावणी दिनांक १ एप्रिल २००५ पासून करण्यात आलेली आहे.

दिनांक १ जानेवारी २००९ पर्यंत देशातील सर्व राज्यांनी मूल्यवर्धित करप्रणाली अंमलात आणली आहे.

महाराष्ट्रामध्ये विक्रीकर विभागाकडून अंमलबजावणी करण्यात येणाऱ्या खाली दर्शविलेल्या कायदांचा समावेश मूल्यवर्धित कर कायद्यामध्ये करण्यात आला आहे.

- (१) मुंबई विक्रीकर अधिनियम, १९५९.
- (२) महाराष्ट्रात कोणताही माल कोणत्याही प्रयोजनार्थ वापरण्याच्या हक्कांच्या हस्तांतरणावरील विक्रीकर अधिनियम, १९८५.

(३) महाराष्ट्र कार्य कंत्राटाच्या अंमलबजावणीत अंतर्भूत असलेल्या मालातील होणाऱ्या हस्तांतरणावरील विक्रीकर अधिनियम, १९८५.

(४) मुंबई मोटार स्पिरिटच्या विक्रीकरिता कर अधिनियम, १९५८.

वरील नियमांचे विलीनीकरण करण्यात आले आहे.

VALUE ADDED TAX (VAT)

VAT is a system of levy and collection of sales at every stage of sale as against the earlier system of single point tax -either first point of sale or last point of sale.

VAT is a modern and progressive tax system used in other countries in the world.

Advantages of VAT

(1) It is simple, transparent and progressive.

(2) Tax is levied at every stage of sale at the designated rate

(3) Credit or set off of tax paid on purchase of materials sold or raw materials used for manufacture

(4) No tax on tax

(5) There are no non recoverable elements of tax like turnover tax, surcharge/for which impute tax rebate is not possible. The decision to introduce VAT was taken in the Chief Ministers Conference in November 1999 . An Empowered Committee of State Finance Ministers was constituted to work out details.

The Empowered Committee of State Finance Ministers has released White Paper on Value Added Tax on 17th January 2005. The basic design of VAT has been explained in the said White Paper. Design of VAT of all the States is expected to be consistent with the basic design of VAT explained in this White Paper.

The Empowered Committee has prepared a rate schedule of commodities. All the states have to follow the rate schedule prepared by the empowered committee. It will also be beneficial to minimize the interstate competition with regard for the rate on different commodities.

On 1st April 2005, 20 other states implemented VAT along with Maharashtra and on 1st April 2006, 6 other States joined them.

In Maharashtra following Acts which, were administered by the sales tax department are incorporated in VAT, namely :

(1) Bombay Sales Tax Act, 1959.

(2) The Maharashtra State Tax on the Transfer of right to use any goods for any purpose Act, 1985.

(3) The Maharashtra State Tax on the transfer of property in goods involved in the execution of Works Contract [Re-enacted] Act, 1985.

(4) The Bombay Sales on Motor Spirit Taxation Act, 1958.

चिटफंड

महाराष्ट्र राज्यातील चिटफंडांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी केंद्रीय चिटफंड अधिनियम, १९८२ आणि महाराष्ट्र चिटफंड नियम, २००४, दिनांक १५ जून २००४ पासून संपूर्ण महाराष्ट्रात सुरू करण्यात आला आहे. त्यानुसार दिनांक ३१ मार्च २०२१ पर्यंत महाराष्ट्र चिटफंड नियम, २००४ अंतर्गत २१०५ चिट्स नोंदीत असून त्यांनी रुपये १३९९२१३९६ कोटी इतकी अनामत रक्कम जमा केलेली आहे.

CHIT FUND

In order to keep control on Chit Fund in Maharashtra State, Maharashtra Chit Fund Act, 1982 and Maharashtra Chit Fund Rule, 2004 was brought into force from 15th June 2004. As on 31st March 2021 overall 2105 Chits Groups are registered and have deposited Rs. 1399921396 Cr. as a Security Amount.

व्यवसायकर

महाराष्ट्र राज्यात स्वतःचा व्यापार, उद्योग, नोकऱ्या किंवा कोणत्याही प्रकारचा व्यवसाय व आजीविका करणाऱ्या व्यक्ती महाराष्ट्र राज्य व्यवसायकर कायदा, १९७५ नुसार कर भरण्यास पात्र आहेत. अशा कर भरणाऱ्या व्यक्तींची दोन विभागांत विभागणी करण्यात आली आहे.

(१) ज्या व्यक्ती नोकर या नात्याने नोकरी करीत आहेत.

(२) ज्या व्यक्ती स्वतःचा व्यापार, उद्योग, अन्य व्यवसाय व आजीविका करीत आहेत.

व्यवसायकर अधिनियमाखाली २०२१-२०२२ या वर्षात २६२३.४३ कोटी रुपये निव्वळ उत्पन्न मिळाले व २०२२-२०२३ या वर्षात २८८१.९ कोटी रुपये संभावित उत्पन्न मिळणे अपेक्षित आहे. २०२३-२०२४ या अर्थसंकल्पीय वर्षासाठी ३१९०.९२ कोटी रुपये उत्पन्न मिळावे असा अंदाज करण्यात आला आहे. व्यवसायकर कायदांतर्गत दिनांक ३१ मार्च २०२१ अखेर ५३४७३८ नोंदणी दाखलाधारक नोंदीत असून २६५६९७९ नावे नोंदणी दाखलाधारक नोंदीत आहेत.

मूल्यवर्धित करप्रणालीच्या पार्श्वभूमीवर विक्रीकर विभागाच्या पुनर्रचनेसंदर्भातील दिनांक १८ नोव्हेंबर २०११ च्या शासन निर्णयानुसार, व्यवसायकर शाखेच्या कामाचे योग्य रीतीने संनियंत्रण व संचालन होण्याच्या दृष्टीने व्यवसायकर शाखेचीही पुनर्रचना करण्यात आली आहे. यासाठी मुंबई, ठाणे, पुणे, कोल्हापूर, नाशिक व नागपूर असे सहा व्यवसायकर मुख्य विभाग स्थापन करण्यात आले आहेत. प्रत्येक विभागाचे संचालन सहआयुक्त दर्जाचा अधिकारी करणार आहे. त्याशिवाय व्यवसायकर कायदाच्या संचालनासाठी स्वतंत्र अपर आयुक्तांची नेमणूक करण्यात आली आहे.

व्यवसायकर कायदाच्या अंमलबजावणीसाठी विक्रीकर आयुक्त व अपर विक्रीकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांच्या नियंत्रणाखाली ६ विक्रीकर सहआयुक्त, ४ विक्रीकर उपआयुक्त, ९ सहायक विक्रीकर उपआयुक्त, १०७ व्यवसायकर अधिकारी व २३७ विक्रीकर निरीक्षक, १ उच्चश्रेणी लघुलेखक, २ लघुलेखक, २९१ लिपिक व टंकलेखनिक, १०९ वाहक, नाईक व चपराशी, नोटीसवाहक, दफतरबंद यांची नेमणूक करण्यात आली आहे.

MAHARASHTRA STATE TAX ON PROFESSIONS, TRADES; CALLINGS AND EMPLOYMENTS ACT, 1975

A person having his own business, trade, employment or any type of profession or callings, in Maharashtra is liable to pay profession tax under this Act.

Such liable persons are divided into two categories :

- i. Those who are employees,
- ii. Those who are engaged in professions, trades, callings.

Under the Profession Tax Act, the revenue was Rs. 2623.43 crores during 2021-2022 and prob. Rs. 2881.90 crores for the year 2022-2023. Expected revenue during 2023-2024 is at Rs. 3190.92 crores. Under the Profession Tax Act, as on 31st March 2020 total numbers of registration certificate holders were 534738 and registered Enrolment Certificate holders Were 2656979.

As per G.R. dated 18th Nov 2011, for the purpose of proper control and direction, Profession Tax branch is also undergoing restructuring. Six profession tax divisions at Mumbai, Thane, Pune, Kolhapur, Nashik and Nagpur are formed. An officer of Joint Commissioner Cadre will be the head of each division and a Deputy Commissioner will be appointed at each division for the help of Joint Commissioner of that division.

For the enforcement of Profession Tax Act, 6 joint Commissioners, 4 Deputy Commissioner, 9 Assistant Commissioners, 107 Profession Tax Officers, 237 Profession Tax Inspectors, 1 Higher grade Stenographer, 2 Stenographer, 291 Clerks, etc. and 109 Notice Servers, Naiks, Peons, etc. are appointed and placed under the administrative control of Commissioner of Sales Tax and Additional Commissioner of Sales Tax, Maharashtra State, Mumbai.

वस्तु व सेवा कर

संसदेने १ जुलै २०१७ पासून वस्तु व सेवा कर कायद्याची अंमलबजावणी करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार आपण सर्वांनी "एक राष्ट्र एक कर (ONE NATION ONE TAX)" या तत्त्वाने नवीन कायद्याचे उत्साहाने स्वागत केलेले आहे. यानिमित्त राज्यभरातील सर्व विक्रीकर कार्यालयांमध्ये कार्यालयाच्या नामांतराचे सोहळे व कायद्याच्या स्वागताचे सोहळे साजरे केले गेले. वस्तु व सेवा कर कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी होण्यासाठी व लोकांना वस्तु व सेवा कर कायद्याची माहिती व्हावी यासाठी या कार्यक्रमांना सर्व स्तरातील व्यापारी, समाजामधील प्रतिष्ठीत लोक, केंद्रातील व राज्यातील कार्यालयांचे प्रमुख, कर सल्लागार व सनदी लेखापाल यांना आमंत्रित करण्यात आले होते. व्यापाऱ्यांना जाणवणाऱ्या अडचणी सोडवण्यासाठी राज्य कर विभागाने २४ x ७ सर्व कार्यालयांमध्ये मदत कक्ष व २४ तास दूरध्वनी सेवा उपलब्ध करून देण्यात आली. तसेच वेळोवेळी या अनुषंगाने व्यापारी संघटना, सनदी लेखापाल व राज्य कर विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने चर्चासत्रे आयोजित करण्यात आली. वस्तु व सेवा कराच्या अंमलबजावणीपासून ३१ मार्च २०२० पर्यंत रुपये ८२५६१.५८ कोटी एवढा महसूल प्राप्त झाला. सन २०२१-२०२२ मध्ये एकूण रुपये ७००१९.४४ कोटी महसूल संभाव्य आहे व सन २०२२-२०२३ मध्ये रुपये ८४०२३.३३ कोटी होईल असा अंदाज आहे. व्यापाऱ्यांना विवरणपत्रे भरण्यासाठी येणाऱ्या अडचणी सोडवण्याचा प्रयत्न राज्य कर विभागाकडून करण्यात येत आहे.

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर संक्रमणात्मक टप्पा (Transition phase) लवकरात लवकर संपवून वस्तु व सेवा कर कायद्याची अंमलबजावणी नजिकच्या काळामध्ये होईल अशी अपेक्षा आहे.

GOODS AND SERVICE TAX

Parliament has sanctioned Goods and Service Tax Act form 1st July 2017 for implementation throughout nation. Accordingly we welcome this new act as ONE NATION ONE TAX. On this grand occasion nomenclature of various offices changed with special ceremony. For effective implementation and awareness of Goods and Service Tax special meetings, conferences held of merchants, dealers, Honourable personalities in society, Tax Consultants, Top Official of Central and State Taxation Officer. State Tax Department has make necessary arrangement for resolving issues of merchants by establishing help desk and 24x7 telephonic services. Also discussions in this regard are arranged by State Tax Department with Chartered Accountants and merchant associations. In the year 2020-2021 the Goods and Service Tax collection was at Rs. 82561.58 Cr., in the year 2021-2022 the propable collection will be Rs. 70019.44 Cr. and in year 2022-2023 it will be Rs. 84023.33 Cr. It is hoped that this transitional phase will come to end soon and in near future full fledged implementation of Goods and Service Tax will be commenced.

संगणकीकरण

राज्यकर विभागाने कॉट्स (कमर्शियल ऑफ द शेल्फ सॉफ्टवेअर सिस्टीम) वर आधारित संगणकीय प्रणाली स्वीकारण्याचे ठरविले. त्यानुसार अंमलबजावणीकरिता सॅप बेस्ड टॅक्स रेव्हेंयू मॅनेजमेंट सिस्टीम प्रॉडक्टची निवड केली आहे.

दिनांक १ एप्रिल २०१६ पासून नवीन संगणकीकरण प्रकल्पाची अंमलबजावणी करण्याकरिता मे. एन. आय. आय. टी. म्हणून सेवा पुरवठादारांची निवड केली आहे. संस्थेच्या नावात बदल, ती सध्या मे. कोफोर्ज लि. नावाने ओळखली.

राज्यकर विभागाच्या नवीन संगणकीकरण प्रकल्पासाठी मे. एन. आय. आय. टी. टेक्नॉलॉजिज लि. यांची निवड ई-टॅंडरींगद्वारे करण्यात आलेली आहे. मे. एन. आय. आय. टी. लि. यांनी विभागासाठी आवश्यक असलेल्या सर्व आज्ञावली जसे, नोंदणी दाखला, e-cst, ई-पेमेंट तसेच इतर बिलिंग सॉफ्टवेअर, मास्टर डाटा कलेक्शन, परतावा, निर्धारणा, ईआयु आज्ञावली, संकेतस्थळ (पोर्टल), मोबॅलिटी वगैरे विकसित करून उपभोक्त्यांना वापरण्यास उपलब्ध करून दिले. करारामधील नमूद केलेल्या सर्व बाबींची पूर्तता करून दिनांक १ नोव्हेंबर २०१९ पासून पुढील ५ वर्षासाठी प्रकल्प कार्यान्वित करण्यात आला आहे.

मे. एन. आय. आय. टी. टेक्नॉलॉजिज लिम. मे. बी. एस. एन. एल. यांच्या फोर्ट, मुंबई येथील डाटा सेंटरमध्ये प्राथमिक डाटा सेंटर (PDC), डिझास्टर रिकव्हरी सेंटर (DR) फरीदाबाद येथे बी. एस. एन. एल. डाटा सेंटरमध्ये आणि NOC (Network Operation Centre) विभागाच्या माझगाव कार्यालयात उभारणी केली आहे.

दिनांक १ जुलै २०१७ पासून संपूर्ण देशात वस्तू व सेवा कर कायद्याची अंमलबजावणी सुरु करण्यात आली.

महाराष्ट्र राज्य हे वस्तू व सेवा कर कायद्याची अंमलबजावणी करण्यासाठी यापूर्वी Model-१ या प्रणालीचा स्वीकार केला होता. तथापि, अंमलबजावणीमध्ये सुसूत्रता आणण्यासाठी तसेच वेळेची दिरंगाई टाळण्यासाठी Model-२ या पर्यायाचा विचार करण्यात आला व त्या अनुषंगाने जीएसटीएन या केंद्रीय सेवापुरवठादार संस्थेकडे विचारणा करण्यात आली. जीएसटीएन या संस्थेने महाराष्ट्र राज्यास Model-२ नुसार सेवा उपलब्ध करून देण्याचे मान्य केले. त्याअनुषंगाने विभागाने शासन स्तरावर प्रस्ताव सादर केला. सदर प्रस्तावास उच्चाधिकार समितीच्या दिनांक २२ जुलै २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये मान्यता देण्यात आली. त्याअनुषंगाने विभागाने जीएसटीएन या सेवा पुरवठादार संस्थेकडून Model-२ अंतर्गत माहे सप्टेंबर २०१९ पासून वस्तू व सेवा कर कायद्याची अंमलबजावणी करण्यासाठीच्या सेवा घेण्यास सुरुवात केलेली आहे.

वस्तू व सेवा कर या कायद्याची अंमलबजावणी व त्याअनुषंगाने जीएसटीएन या सेवापुरवठादार संस्थेच्या आज्ञावलीवरून प्राप्त होणाऱ्या माहितीचे पृथःकरण करण्याचे काम करण्यासाठी मे. एन.आय.सी या संस्थेने विकसित केलेले GST Pro-२ Analytics System विभागासाठी घेण्याचे निश्चित करण्यात आलेले आहे. त्यानुसार सदर प्रस्तावास शासनाने मान्यता दिली असून, GST Pro-२ Analytics System च्या अंमलबजावणीसाठी आज्ञावली देखभाल, डेटाबेस, सपोर्ट बाबतचे काम आणि त्यासाठी लागणाऱ्या मनुष्यबळाचा पुरवठा करण्याचे काम NIC यांच्याकडून करण्यात येत आहे. यासाठीदेखील शासनाने मान्यता दिलेली आहे. कार्यालयीन काम सुसह्य होण्यासाठी NIC यांनी विकसित केलेली eOffice-Lite (eFile) ही संगणक प्रणाली विभागासाठी उपलब्ध करून घेण्यासाठी शासनाकडून मान्यता घेण्यात आली. त्यानुसार मे. NIC हे वस्तू व सेवा कर विभागातील ७५२ वापरकर्त्यांसाठी/अधिकार्यांसाठी उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे. त्यामुळे कराव्यतिरिक्त इतर सर्व धारिण्या स्वयंचलित व चांगल्या पद्धतीने ट्रॅक केल्या जातील.

तसेच नवीन संगणकीकरण प्रकल्पाअंतर्गत मे. n.code Solutions - A Division of GNFC Ltd. या कंत्राटदाराची निवड पुढील काम करण्यासाठी करण्यात आली आहे :-

विभागाच्या सर्व कार्यालयांतील संगणक, प्रिंटरस व इतर माहिती व तंत्रज्ञानाशी संबंधित उपकरणांची देखभाल करणे. मे. n.code यांनी विभागाच्या सर्व कार्यालयांमध्ये डी.जी. सेंटर्स, यू. पी. सेट्स इ. चा पुरवठा करून, उभारणी केली असून त्यांच्यातर्फे त्यांची देखभाल करण्यात येत आहे. मे. n.code यांनी विभागाच्या सर्व कार्यालयांना डाटा सेंटरशी जोडण्यासाठी (WAN) व (LAN) ची जोडणी केली असून, हेल्प डेस्क व कॉल सेंटर यांची उभारणी केली आहे. मे. n.code यांना देण्यात आलेल्या कार्यादेशाप्रमाणे आवश्यक प्रणाली विकसित करून ऑक्टोबर २०१६ पासून ते ३ ऑक्टोबर २०२१ पर्यंत सेवा पुरविली आहे. सेवा पुरवठादाराचा कालावधी ३ ऑक्टोबर २०२१ मध्ये पूर्ण होत असल्यामुळे, शासनाने M/s. Orient Technologies Pvt. Ltd. या नवीन सेवा पुरवठादाराची दिनांक १७ डिसेंबर २०२१ च्या उच्चाधिकार समिती बैठकीपुढील ५ वर्षे निवड केली आहे. नवीन सेवापुरवठादारामार्फत प्रत्यक्ष सप्टेंबर २०२२ पासून काम सुरु करण्याचे नियोजन आहे. नवीन सेवापुरवठादारामार्फत प्रत्यक्ष काम सुरु करेपर्यंत मे. (n) code यांना शासनाने मुदतवाढ दिलेली आहे.

COMPUTERISATION

Goods and Service Tax Department (State Tax) decided to adopt for commercially of the shelf (COTS) software system. Accordingly selected to implement SAP based Tax Revenue Management System Product PACA.

A new automation system was decided to be implemented from 1st April 2016. The department has selected M/s. NIIT as system Integrator M/s. NIIT has changed its name to M/s. Coforge.

To develop the application software based on SAP-TRM (COTs Product) for the State Tax Department considering the change made in the department and growing needs of the department. First phase of requirements gathering has been completed in which 25 BDPs (Blue Printing Document) have been signed off. The process of preparation of Functional Specification Document is completed. Accordingly, concerned development are completed. All developed application software registration, e-cst, e-payment, billing software, master data, managed collection, refund, portal, mobility assessment and EIU functionalities etc. Are completed and made available to the users. All applications are made available to the users and project made G0-live from 1st November 2019 for five years.

M/s. NIIT has established primary data centre at BSNL, fort, Mumbai, Disaster Recovery Centre at BSNL, Faridabad and connectivity has been established among them, NOC (Network Operation Centre) has been also set up at GST Bhavan, Mazgaon, Mumbai by M/s. NIIT.

Goods and Service Act implemented all over India from 1st July 2017. Maharashtra State was included in the Model-1 States list for the implementation of Goods and Service Tax Act. For proper co-ordination and avoidance of delay in the execution, implementation of GST, MGSTD department decided to migrate from Model 1 to Model 2 approach. Accordingly department requested to GSTN for the same. GSTN accepted the proposal of the MGSTD for opting Model - 2 approach. MGSTD submitted the proposal to Government for approval. High Power Committee (HPC) in its 134th meeting, dated 22nd July 2019 approved this proposal. Since September 2019. MGSTD department has acquiring services from GSTN service provider under Model - 2 approach.

MGSTD department has proposed to acquire services of GST Pro Analytic system developed by NIC for database, analysis of Data and maintenance. Accordingly department sent proposal to Government for approval. Government in PIC in its 38th meeting, dated 11th February 2019 approved the proposal. Accordingly dept. has acquire services of GST-Pro Analytic System from NIC. From February 2021. GST-Pro Analytic System is called as GST prime analytic system.

MGSTD department proposed to implement the eOffice-Lite (eFile) system software developed by NIC for its officer / users, so that all files other than taxation related would be automated and tracked in a better manner. Initially NIC will provide e-Office, Lite e-File system for 752 users of the department.

M/s. (n) Code Solution has been selected as vendor which will maintain PCs, Printers and other IT equipment in the MSTD. It has supplied and installed D. G. sets, UPS etc. which are also being maintained by it. M/s. (n) Code has provided connectivity through LAN and WAN. Helpdesk and call centres are also established by M/s. (n) Code. M/s. (n) Code has developed the requirement as per RFP and go live from October 2016, for 5 years. The contract period was ended on 3rd October 2021 hence, Government has selected M/s. Orient Technologies as a new vendor for next 5 years in PIC meeting, dated 17th December 2021. New vendor is expected to start his actual work from September 2022. Government has given extension to M/s. (n) Code Solution till new vendor actually starts his work.

विवरणपत्र "अ" STATEMENT "A"

एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा प्रधानशीर्षनिहाय व कार्यक्रमवार तपशील Major Head-cum-Programmewise details of Total Budget Estimates
मागणी क्रमांक जी-१ Demand No. G-1

(रु. हजाराल/Rs. in thousands)

अनुक्रमांक Serial No.	कार्यक्रमाचे नाव Name of Programme	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals, 2021-2022	अनिवार्य/Committed			अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024
			अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024	
1	2	3	4	5	6	
(१)	२०२०००२३/००९७ व्यवसायकर/ 2021 0023/0097 Profession Tax	354760	434299	431548	457299	
(२)	२०४०००४२ विक्रीकर/ 20400042 Sales Tax ००१-संचालन व प्रशासन 001-Direction and Administration 50	1711750	2100516	2031686	2276245	
(३)	२०४०००५१ विक्रीकर/ 20400051 Sales Tax १०१-वसुलीचा खर्च 101-Collection Charges	5924453	6325462	7004827	7752161	८
(४)	२०४०००६२ महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण 20400062 Maharashtra Sales Tax Tribunal	43512	86443	80354	86587	
(५)	२०४०००७१ विक्रीकर/ 20400071 Sales Tax विक्रीकर उपाहार गृह Sales Tax Canteen	64770	79655	81812	92658	
(६)	८००-इतर खर्च 800-Other Expenditure					
(६)	३४७५००५७ चिट फंड/ 34750057 Chit Fund					

टीप :- विक्रीकर विभागातर्फे मांडवली खर्च होत नाही.

विवरणपत्र "ब" STATEMENT "B"
एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाजाचा प्रधानशीर्षवार व कार्यक्रमनिहाय तपशील Major Head-cum-Programmewise details of Total Budget Estimates
मागणी क्रमांक जी-१ Demand No. G-1

अनुक्रमांक Serial No.	कार्यक्रमाचे नावप्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Name of Programme Actuals, 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024
1	2	3	4	5
	योजनेतर Non-Plan	अनिवार्य Committed	अनिवार्य Committed	अनिवार्य Committed
(१) २०२०२०२३ उत्पन्न व खर्च यावरील .. करांची वसुली (अनिवार्य) Voted 20202023 Collection of Taxes on Income and Expenditure (Committed) 105-20200097 Collection Charged Tax on Profession, Trades, Calling and Employments 20, other charges एकूण-२०२०००२३/००९७ उत्पन्न व खर्च.. यावरील करांची वसुली Total-20200023/0097 Collection of Taxes on Income and Expenditure.	354660 100 354760	434199 100 434299	431478 70 431548	457199 100 457299
(२) २०४०००४२ विक्रीकर/20400042-Sales Tax ००१-संचालन व प्रशासन (अनिवार्य)Voted Direction and Administration (Committed) 50 Charged २०४००१८७ वस्तु व सेवा कर यंत्रणा (अनिवार्य) 20400187 Goods and Service Tax Network (Committed) १०१-२०४०००५१ वसुलीचा खर्च (अनिवार्य) Voted 101-20400051 Collection Charges (Committed) १०१-20400062 (दोन) महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण 20400062 101-(II) Maharashtra Sales Tax Tribunal ८००-इतर खर्च/800 Other Expenditure Voted २०४०००७१ विक्रीकर उपाहारगृह/ (अनिवार्य) 20400071 Sales Tax Canteen (Committed) एकूण-२०४० विक्रीकर/ (Net) (42+51+62+71+87-24) Total-2040 Sales Taxes 50 Charged	171750 - 328835 5924453 43512 64770 8073320 -	2100516 100 400000 6325462 86443 79655 8992076 100	2031686 70 586887 7004827 80354 81812 9785566 70	2276245 100 400000 7752161 86587 92658 10607651 100

विवरणपत्र "ब" STATEMENT "B"

एकूण अर्थसंकल्पीय अंदाजाचा प्रधानशीर्षवार व कार्यक्रमनिहाय तपशील Major Head-cum-Programmewise details of Total Budget Estimates

(रु. हजाराने/Rs. in thousands)

अनुक्रमांक Serial No.	कार्यक्रमाचे नाव Name of Programme	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४
		Actuals, 2021-2022	Budget Estimates, 2022-2023	Revised Estimates, 2022-2023	Budget Estimates, 2023-2024
1	2	अनिवार्य Committed 3	अनिवार्य Committed 4	अनिवार्य Committed 5	अनिवार्य Committed 6
(३) एकूण-३४७५००५७, इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा Total -34750057 Other General Economic Services.	Voted ..	-	-	-	-
एकूण-३४७५००५७ इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा 34750057 Other General Economic Services.	Voted ..	-	-	-	-
800 Other Expenditure चिट फंड/Chit Fund	Voted ..	-	-	-	-
एकूण बेरीज Grand Total	Voted .. Charged ..	-	-	-	-
४०७० इतर प्रशासनिक सेवा यावरील मांडवली खर्च (कार्यक्रम) 4070 Capital Outlay on Other Administrative Services (Scheme)	..	286388	1196377	1196377	1476985

कार्यक्रम क्रमांक १

PROGRAMME No. 1

००१-अ-संचालन व प्रशासन 001–Direction and Administration

(१) प्रस्तावनात्मक

प्रशासकीय कर्मचारी वर्गावरील खर्च हा ००१-संचालन व प्रशासन या गौण शीर्षाखाली दाखविण्यात येत आहे. राज्यकर आयुक्त व अपर राज्यकर आयुक्त यांचे अधिकारक्षेत्र संपूर्ण राज्यभर आहे. राज्याची विभागणी १३ विभागांत केली आहे. मुंबई व पुणे शहर वगळता प्रत्येक विभागाचे प्रशासन, राज्यकर सहआयुक्त यांचेकडे देण्यात आले आहे. मुंबई विभागात एकूण ९ राज्यकर सहआयुक्त व पुणे विभागात २ राज्यकर सहआयुक्त आहेत. याव्यतिरिक्त अंमलबजावणी शाखेकरिता दोन राज्यकर सहआयुक्त कार्यरत आहेत. राज्यकर आयुक्त व विशेष राज्यकर आयुक्त यांचे कार्य मुख्यतः कनिष्ठ कार्यालयांना कायद्याची अंमलबजावणी आणि त्यांच्या कार्यालयांवर देखरेख ठेवणे यासंबंधी असते. त्याचप्रमाणे आपापल्या विभागात राज्यकर सहआयुक्त यांना अशाच प्रकारचे संबंधित कार्य करावे लागते. शासनाने दिनांक १८ नोव्हेंबर २०११ चे आदेशान्वये मंजूर केलेल्या पुनर्रचना आराखड्यानुसार वस्तू व सेवा कर विभागाची पुनर्रचना करण्यात आली आहे.

(1) INTRODUCTORY

Expenditure on administrative staff is shown under the Minor Head 001–Direction and Administration. Commissioner of State Tax and Additional Commissioner of State Tax holds the jurisdiction all over the State. The State is divided into 13 Divisions and each Division is administered by Joint Commissioner of State Tax, Except Mumbai and Pune City Division. In all other Divisions, there is only one post of Joint Commissioner of State Tax. In Mumbai City Division there are 9 Joint Commissioners and in Pune City Division there are 2 Joint Commissioners of State Tax. The functions of Commissioner of State Tax and Additional Commissioners of State Tax are to give directions to the subordinate offices for the administration of the Act and supervise working of these offices. Similarly, the Joint Commissioners of State Tax have similar functions so far as their Divisions are concerned. The Sales Tax Department (GST Department) is being reorganised as per the reorganisation plan sanctioned by Government *vide* Government Resolution, dated 18th November 2011.

(२) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

(रुपये हजारत/Rs. in thousands)

कार्यक्रम Programme	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals, 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates, 2023-2024
	अनिवार्य Committed 2	अनिवार्य Committed 3	अनिवार्य Committed 4	अनिवार्य Committed 5
1				
अ- कार्यचे वर्गीकरण- A-Activity Classification				
009 संचालन व प्रशासन ५०भारित (२०४०००३३) (अनिवार्य)	-	100	70	100
001-Direction and 50 Administration (Committed) (20400033)	-	-	-	-
(9) २०४०००४२ विक्रीकर आयुक्त दत्तमत अनिवार्य (1) 20400042 Sales Tax Commissioner Voted (Committed)				
एकूण-स्थूल ५० भारित Total-A-Net 50 Charged दत्तमत Voted	1711750	2100516	2031685	2276245
वजा-वसुली Deduct-Recoveries	-	-	-	-
एकूण-निव्वळ ५० भारित Total-A-Net 50 Charged दत्तमत Voted	1711750	2100516	2031685	2276245
ब-उद्दिष्टनिहाय वर्गीकरण (२०४०००४२) अनिवार्य B-Objective Classification (20400042) (Committed)				
०१ वेतन 01 Salaries)	1222439	1415640	1415640	1557204
०२ मजुरी	143	200	200	200
02 Labour Charges				
०३ अतिकालिक भत्ता	436	325	325	600
03 Overtime Allowances				
०५ बक्षिसे	-	500	100	500
05 Rewards				
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणीशुल्क	2457	4500	4050	4500
06 Telephone, Electricity and Water Charges				
१० कंत्राटी सेवा/Contractual Services	-	100	90	100
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च	1068	3000	3000	3000
11 Domestic Travel Expenses				

१३ कार्यालयीन खर्च	६३१७	२३०००	२०७००	२४१५०
13 Office Expenses				
१४ भाडे, पट्टी व कर	-	-	-	-
14 Rent, Rates and Taxes				
१५ प्रकाशने	-	५०	१०	५०
16 Publications				
१७ संगणकावरील खर्च	४७८८३८	६५००००	५८५०००	६८२५००
17 Computer Expenses				
२४ पेट्रोल, तेल, वंगण	-	२०००	१८००	२२४०
24 Petrol, Oil, Lubricants				
२६ जाहिराती आणि प्रसिद्धी	-	८००	५००	८००
26 Advertising and Publicity				
२७ लहान बांधकामे	-	१	१	१
27 Minor Works				
४१ गुप्त सेवा खर्च	५२	३००	२००	३००
41 Secret Service Expenditure				
५० इतर खर्च (दत्तमत) Voted	-	१००	७०	१००
50 Other Charges (Charged)				
(२०४०००४२) एकूण- (१) स्थूल				
(20400042) Total-(i) Gross				
दत्तमत/Voted	१७११७५०	२१००५१६	२०३१६८६	२२७६२४५
भासित/Charged	-	१००	७०	१००
(२०४०००४२) वस्तु व सेवा कर यंत्रणा				
(अनिवार्य)				
(20400042) Goods and Service	३२८८३५	४०००००	५८६८८७	४०००००
Tax Net work (Committed)				
(००) (०३) कर प्रबोधिनीची स्थापना	-	-	-	-
Establishment of Karprabodhini				
मागणी क्रमांक-१ प्रधान शीर्ष				
Demand No. G-1 Major Head				
५० भासित/Charged	-	१००	७०	१००
दत्तमत/Voted	२०४०५८५	२५००५१६	२६१८५७३	२६७६२४५

(३) अंतर्गत निरीक्षण कार्यक्रमाची माहिती

विक्रीकर आयुक्तांच्यावतीने विशेष विक्रीकर आयुक्त व अपर विक्रीकर आयुक्त (व्हॅट) ३ महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी अपर विक्रीकर आयुक्त, मुंबई, ठाणे, पुणे, नाशिक, कोल्हापूर, नागपूर क्षेत्र (व्हॅट) (१) 5703880 व (२) मुंबई तसेच सर्व विक्रीकर सहआयुक्तांच्या कार्यालयाची संपूर्ण निरीक्षणे दोन वर्षातून किमान एक वेळ घेणे आवश्यक आहे. अपर विक्रीकर आयुक्त, मुंबई, ठाणे, पुणे, नाशिक, कोल्हापूर, नागपूर क्षेत्र (व्हॅट) १ व २ यांनी आपल्या क्षेत्रातील सर्व विक्रीकर सहआयुक्तांच्या कार्यालयाचे किमान एकदा संपूर्ण व एकदा विशेष निरीक्षण घेणे आवश्यक आहे. विक्रीकर सहआयुक्तांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विक्रीकर उपआयुक्तांच्या कार्यालयाचे वर्षातून एक वेळ संपूर्ण व एकवेळ विशेष निरीक्षण घेणे आवश्यक आहे. विक्रीकर उपआयुक्तांनी आपल्या परीक्षेत्रातील सर्व सहायक विक्रीकर आयुक्त व विक्रीकर अधिकाऱ्यांचे वर्षातून किमान एक वेळा संपूर्ण व एक वेळा विशेष निरीक्षण घेणे आवश्यक आहे. अशाच प्रकारे लेखापरीक्षणाचा कार्यक्रम देखील अंमलात आणला जातो.

अंतर्गत लेखापरीक्षा कार्यक्रमाची माहिती

वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये एकूण २४२६१ प्रकरणांचे अंतर्गत लेखापरीक्षण करण्यात आले. त्यापैकी एकूण ९०६ प्रकरणांतर्गत रुपये १८८.७७ कोटी रकमेची कमी करआकारणी (संभाव्य महसूल हानी) निदर्शनास आली. पैकी रुपये ७८.२३ कोटी कराच्या वसुलीसाठी सुधारित आदेश पारित करण्यात आले.

(3) Information regarding performance of Internal Inspection /Audit

Office of the Commissioner of Sales Tax and the Special Commissioner of Sales Tax, Maharashtra State, Mumbai is required to take one full-fledged inspection in every two years, of the offices of Additional Commissioner of Sales Tax, Mumbai, Thane, Pune, Nashik, Kolhapur and Nagpur Zones including offices of all Joint Commissioner of Sales Tax, throughout the State, Additional Commissioner of Pune, Nashik, Kolhapur and Nagpur Zone are required to take one full-fledged inspection in every two years of the offices of Joint Commissioner of Sales Tax under their zones. The Joint Commissioner of Sales Tax are required to take minimum one full-fledged and one special inspection, every year, of all the offices of Deputy Commissioner of Sales Tax, under their jurisdiction. All Deputy Commissioners of Sales Tax, have to carry out one full-fledged and one special inspection, every year, of all the Sales Tax Officers under their Range. In the same procedure Audit Programme is also executed.

In the year 2021-2022 Internal Audit of total 24261 cases has been completed. In which probable revenue Loss of Rs. 188.77 crores was detected in 906 cases. And Revision orders of Rs. 78.23 crores has been passed.

कार्यक्रम क्रमांक २
Programme No. 2

कार्यक्रम क्रमांक २ Programme No. 2

१०१-वसुलीचा खर्च

101-Collection Charges

(१) प्रस्तावनात्मक

(i) Introductory

या गौण शीर्षाखाली येणारा अधिकारी वर्ग खालीलप्रमाणे आहे :-

- (१) विक्रीकर सहआयुक्त (विधी)
- (२) विक्रीकर सहआयुक्त (अपिले)
- (३) सर्व विक्रीकर उपआयुक्त (अपिले)
- (४) सर्व प्रशासकीय विक्रीकर उपआयुक्त (अपिले व प्रशासन)
- (५) सर्व सहायक विक्रीकर आयुक्त
- (६) सर्व विक्रीकर अधिकारी

The Officers cover under this Sub-Head are as under :-

- (1) Joint Commissioner of Sales Tax (Legal)
- (2) Joint Commissioner of Sales Tax (Appeals)
- (3) All Appellate Deputy Commissioner
- (4) Administrative-cum-Appeals-Deputy Commissioner
- (5) All Assistant Commissioner of Sales Tax
- (6) All Sales Tax Officer

विक्रीकर सहआयुक्त (विधी) यांनी न्यायाधिकरणसमोर येणाऱ्या सर्व प्रकरणात विक्रीकर खात्यतर्फे बाजू मांडणे हे त्यांचे मुख्य काम आहे. विक्रीकर सहआयुक्त (अपिले) मुख्यतः व्यापाऱ्याने दुसरेअपील दाखल केल्यावर त्या प्रकरणात निवाडा देणे हे त्यांचे काम आहे. सहायक विक्रीकर आयुक्त व विक्रीकर अधिकारी यांनी जर निर्धारणा आदेश पारित केलेले असतात, त्या आदेशांविरुद्ध व्यापाऱ्याने अपील दाखल केल्यावर त्या अपिलावर निवाडा देण्याचे काम विक्रीकर सहआयुक्त (अपिले) यांचे असते. व्यापाऱ्यास नोंदणी क्रमांक देणे, कर निर्धारणा करणे व व्यापाऱ्यांकडे असलेल्या बाकी कराची वसुली व इतर कायदानुसार असणारी कामे करणे हे सहायक विक्रीकर आयुक्त व विक्रीकर अधिकार्यांचे काम असते.

The functions of Joint Commissioner of Sales Tax (Legal) is to plead the cases before the Sales Tax Tribunal on behalf of the Sales Tax Department. The Joint Commissioner of Sales Tax (Appeal) hears specially the Second Appeal filed by the dealers before them. The Deputy Commissioner of Sales Tax (Appeals) hears the appeals filed by the dealers before him against the order of the Sales Tax Officers.

Assistant Commissioner of Sales Tax and Sales Tax Officers are performing the duties such as registration of the dealers, assessment of the dealers, recoveries of taxes from them and such other activities as implied under the Act.

(२) वित्तीय आवश्यकता

(ii) Financial Requirements

कार्यक्रम Programme	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates 2022-2023	सुधारलेले अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024	(रु. हजारत/ Rs. in thousands)		
					योजनेतर Non-Plan 2	अनिवार्य Committed 3	अनिवार्य Committed 4
1							
(अ) कार्याचे वर्गीकरण/A-Activity Classification							
(एक) (अ) विक्रीकर विभाग/अनिवार्य (२०४०००५१)							
(i) (a) Sales Tax Committed (20400051)	5924453	6325462	7004827	7752161			
एकूण-अ-स्थूल/Total-(A)-Gross							
वजा-वसुली/Deduct-Recoveries							
एकूण-अ-निव्वळ/Total-(A)-Net	5924453	6325462	7004827	7752161			

(ब) उद्दिष्टानुसार वर्गीकरण / B-Objectwise Classification,

०१ वेतन/Salaries	5582400	5869300	6469300	7205000
०३ अतिरिक्त भत्ता/Overtime Allowances	93	131	105	400
०६ दूरधनी, वीज व पाणीशुल्क	48753	80000	72000	80000
06 Telephone, Electricity and Water Charges				
१० कंत्राटी सेवा/Contractual Services	117439	120000	165000	20000
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च	3166	5000	5000	5250
11 Domestic Travel Expenses				
१३ कार्यालयीन खर्च/13 Office Expenses	62640	140000	7500	120000
१४ भाडे, पट्टी व कर	101646	90000	110000	120000
14 Rent, Rates and Taxes				
१६ प्रकाशने/16 Publications	-	30	21	30
१७ संगणकावरील खर्च/17 Computer Expenses	587	1000	700	1000
२४ पेट्रोल, तेल, वंगण	4117	4000	3600	4480
24 Petrol, Oil, Lubricants				
२६ जाहिराती, विक्री आणि प्रसिद्धी खर्च	2387	9000	97800	9000
26 Advertising, Sales and Publicity Expenses				
२७ लहान बांधकाम	-	1	1	1
27 Minor Works				
२८ व्यावसायिक सेवा/28 Professional Services	1225	7000	6300	7000
एकूण-(ब)-स्थूल	5924453	6325462	7004827	7752161
Total-(b)-Gross				
वजा-वसुली	-	-	-	-
Deduct-Recoveries				
एकूण-(ब)-निव्वळ	5924453	6325462	7004827	7752161
Total-(B)-Net				

(क) वित्त व्यवस्थेची साधने /C-Sources of Finance

मागणी क्रमांक जी-१/ Demand No. G-1				
२०४०-विक्रीकर/2040-Sales Tax				
१०१-वसुलीचा खर्च/अनिवार्य				
एकूण-स्थूल/Total-Gross	5924453	6325462	7004827	7752161
वजा-वसुली/Deduct-Recoveries	-	-	-	-
निव्वळ-Net	5924453	6325462	7004827	7752161

तक्ता
TABLE

तक्ता १ TABLE I

विविध अधिनियमांखाली नोंदणी अर्जांची माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र
Statement of Applications for Registration Certificate under various Acts

1	2	3	4
अधिनियमाचे नाव Name of the Act	वर्ष २०२१-२०२२ मधील प्रत्यक्ष नोंदणी Actual Registration in 2021-2022	वर्ष २०२२-२०२३ मधील संभाव्य नोंदणी Probable Registration in 2022-2023	वर्ष २०२३-२०२४ मधील अपेक्षित नोंदणी Estimated Registration in 2023-2024
(१) मूल्यवर्धित कर / VAT	२०३९	२१४०	२२५०
(२) केंद्रीय विक्रीकर /C. S. T.	२४५	२६०	२८०
(३) वस्तू व सेवा कर /GST	२३४१८४	३५३६१७	३७१२९७

तळटीप :- (१) दिनांक १ जुलै २०१७ पासून वस्तू व सेवाकर कायद्याची अंमलबजावणी करण्यात आली. मूल्यवर्धित कर कायदा आणि केंद्रीय विक्रीकर कायदा केवळ पाच पेट्रोलियम आणि मादक पदार्थांसाठी अंमलबजावणी होत आहे.

(1) Please take a note that GST is implemented w.e.f. 01/07/2017. After July 1st 2017 VAT is applied to five petroleum products and liquor only.

(२) दिनांक १ जुलै २०१७ पासून अमलात आलेल्या वस्तू व सेवाकर कायद्यामध्ये ऊस खरेदीकर कायदा आणि ऐषआराम कर कायदा हे दोन कायदे विलीन झाले आहेत.

तक्ता २ TABLE II

विविध अधिनियमांखाली जे नोंदणीकृत व्यापारी कर देण्यास पात्र आहेत त्यांचे विवरणपत्र
Statement of Registered Dealers who are liable to pay tax under the Different Acts

जे व्यापारी मुंबई विक्रीकर अधिनियम, १९५९ व केंद्रीय विक्रीकर अधिनियम, १९५६ खाली कर देण्यास पात्र आहेत त्यांनी नोंदणी प्रमाणपत्रघेणे आवश्यक आहे. तसेच उत्स खरेदी कर अधिनियम, १९६२ खाली कर देणाऱ्या प्रत्येक कारखान्यांनी अनुज्ञप्ती घेणे आवश्यक आहे. तसेच प्रत्येक व्यापारी जो मोटार स्पिरीटची खरेदी-विक्री करतो त्याने अनुज्ञप्ती घेणे आवश्यक आहे. वर्षात कमी झालेल्या आणि अखेरीस अस्तित्वात असलेल्या अशा व्यापाऱ्यांची माहिती हा तक्ता दाखवितो.

Those dealer who are liable to pay tax under Bombay Sales Tax Act, 1959, Central Sales Tax Act, 1956 is required to obtain a Registration Certificate. Similarly, every factory which is liable to pay tax under Maharashtra Purchase Tax on Sugarcane Act, 1962 is required to obtain Licence. Every trader in Motor Spirit is required to obtain Licence. This Statement gives information about dealers added during the year, reduced in the year and existing at the end of the year.

अधिनियमाचे नाव Name of the Act	रद्द झालेले नोंदणी दाखले R. C. S. cancelled during the year			कर देण्यास पात्र असलेले व्यापारी Live dealers liable to pay tax		
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Probable)	2023-2024 (Estimated)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Probable)	2023-2024 (Estimated)
1	2	3	4	5	6	7
(१) मूल्यवर्धित कर / VAT	134	140	148	37942	39839	41830
(२) केंद्रीय विक्रीकर / C. S. T.	36	38	41	28438	29859	36006
(३) वस्तू व सेवा कर /GST	127530	133906	140601	1760077	1848081	1890391

(१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे.

(२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

* दिनांक ०१.१२.२०२१ च्या उपलब्ध माहितीवर आधारित.

तक्ता ३ TABLE III

मूल्यवर्धित कर कायदा, २००२ खालील कसूरदार व्यापाऱ्यांची माहिती
Statement showing No. of Defaulters under V. A. T. Act, 2002

विक्रीकर विभाग Sales Tax Division	वर्ष Year	मासिक विवरण	तिमाही विवरण	सहामाही विवरण	वार्षिक विवरण	सामूहिक प्रोत्साहन	एकूण Total
		भरणारे कसूरदार व्यापारी Balance Defaulters who pay monthly Return	भरणारे कसूरदार व्यापारी Balance Defaulters who pay quarterly Return	भरणारे कसूरदार व्यापारी Balance Defaulters who pay Six monthly Return	भरणारे कसूरदार व्यापारी Balance Defaulters who pay annually Return	योजनांतर्गत कसूरदार व्यापारी Balance Defaulters who pay package scheme of Incentive Return	
	1	2	3	4	5	6	7
	(Actual) 2021-2022	627	12979	N/A	4299	—	17905
	(Probable) 2022-2023	596	12330	N/A	4084	—	17010
	(Estimated) 2023-2024	564	11681	N/A	3869	—	16114

(१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे.

(२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

अन्वेषण प्रकरणांचा निकाल दाखविणारा तक्ता *Disposal of Investigation Cases*

पुष्कळसे व्यापारी जे कर भरण्यास निरनिराळ्या कायद्याखाली पात्र आहेत, ते कर भरण्याचे टाळतात. याबाबत अनेकांकडून खात्याला माहिती मिळते. अशा प्रकरणात मुंबई नगर विभागाच्या अंमलबजावणी शाखेकडून अन्वेषण होते. पुणे, ठाणे व नागपूर सोडून इतर विभागात अशा प्रकारचे काम करण्यास वेगळे अधिकारी नाहीत. अन्वेषणानंतर उलाढालीची निर्धारणा होते आणि कायद्यातील तरतुदीप्रमाणे दंडाची कार्यवाही होते. काही विशिष्ट प्रकरणात दावे दाखल केले जातात. ज्या प्रकरणात लहान रक्कम असते अशी प्रकरणे विभागीय अधिकाऱ्यांकडे सोपविली जातात व त्याबरोबर तपासणीचा अहवालही पाठविला जातो. जेव्हा अशा प्रकरणात तपासणी चालू असते, तेव्हाच चुकविलेला कर वसूल करण्याचे प्रयत्न केले जातात. अशा वसुलीला आगाऊ भरणा म्हणतात. विक्रीकर विभागाच्या पुनर्रचनेअंतर्गत अंमलबजावणी विभागाची नव्याने रचना करण्यात आली असून आता अंमलबजावणी विभागात दोन शाखा कार्यरत आहेत. प्रत्येक शाखेचे संचालन विक्रीकर सहआयुक्त दर्जाचा अधिकारी करणार असून अंमलबजावणी विभागात एकूण ६ विक्रीकर उपआयुक्त व ४२ सहायक विक्रीकर आयुक्त कार्यरत आहेत. याव्यतिरिक्त राज्यातील इतर विभागीय कार्यालयात अन्वेषण प्रकरणासाठी आवश्यकतेनुसार एक किंवा दोन अधिकारी नियुक्त करण्यात आले आहेत.

Many of dealers liable to pay tax under various Acts evade payments of taxes under these Acts. The Department receives information about such dealers from various sources. The cases of such dealers are investigated in the Enforcement Branch of Mumbai City Division. In other divisions no separate officers are appointed except at Pune, Thane and Nagpur. After investigation of cases the turnover is assessed and penalties are levied under provisions of the Acts. In exceptional cases prosecutions are also lodged. Cases involving small amount of evasion are transferred to Ward Office with report of investigation. When the cases are under investigation, efforts are made by the officer to recover the evaded taxes before actual assessment. Under Restructurisation of the Sales Tax Department, Enforcement Branches have also been restructured and now there are two branches. Each branch is to be administered by the officer of Joint Commissioner's cadre. In Enforcement Branch 6 Deputy Commissioner's and 42 Assistant Commissioner's are appointed. In addition to this, in other divisional offices in the State, for investigation case there are one or two officers are appointed as per requirement.

तक्ता ४ TABLE IV

विभागाचे नाव Name of the Division	अन्वेषणाच्या प्रकरणांची आरंभीची शिल्लक Opening balance of cases under investigation as on			वर्षात आलेली प्रकरणे Additional cases during the year			एकूण २+३ Total 2+3		
	1-4-2021 (Actual)	1-4-2022 (Prob.)	1-4-2023 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
1	2			3			4		
एकूण Total . .	6555	6179	6806	1148	2512	2763	7703	8691	9569

विभागाचे नाव Name of the Division	वॉर्ड कार्यालयास हस्तांतरित केलेली प्रकरणे Cases transferred in Ward offices			अन्वेषण करावयाच्या शिल्लक प्रकरणांची संख्या Balance No. of cases required to be investigated			अन्वेषणास उपलब्ध असलेल्या अधिकाऱ्यांची संख्या No. of cases officers available for investigation		
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
	5			6			7		
एकूण Total . .	—	—	—	7703	8691	9569	89	89	89

विभागाचे नाव Name of the Division	निर्धारणेद्वारे निकालात काढावयाची अपेक्षित प्रकरणे Expected disposal of investigation cases by way of assessment			अन्वेषणाची प्रत्यक्ष निकालात काढलेली प्रकरणे Actual disposed of Investigation Cases					
				पूर्ण करून By closure			आकारणी करून By assessment		
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
	8			9			10		
एकूण Total . .	7703	8691	9569	686	1569	1600	419	316	348

तक्ता ४ --चालू TABLE IV--contd.

(रुपये लाखात / Rs. in Lacs.)

विभागाचे नाव Name of the Division	कर व दंड आकारला त्याची रक्कम Total amount of Tax and Penalty imposed			अपेक्षित आगाऊ भरणा Expended collection of advance payment					
				कर चुकविलेल्या प्रकरणी In respected of tax evaded			इतर प्रकरणी Other payments		
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Ac- tual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
		11			12			13	
एकूण Total ..	88464	227775	239189	—	—	—	—	—	—
	आगाऊ रक्कम वसुली Advance payment collected								
विभागाचे नाव Name of the Division	कर चुकविलेल्या प्रकरणी In respected of tax evaded			इतर प्रकरणी Other payments					
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
		14					15		
एकूण Total ..	85505	227271	238635				—	—	--
	निर्धारणेनंतर वसूल केलेली एकूण रक्कम Total amount recovered during the year after assessment								
विभागाचे नाव Name of the Division	निर्धारणेनंतर वसूल केलेली एकूण रक्कम Total amount recovered during the year after assessment			अन्वेषण बाकी असलेली प्रकरणे Balance of Investigation cases i. e. col. 6 (-) (9+10)					
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
		16					17		
एकूण Total	2959	504	554	6598	6806	7621			

तक्ता ५ TABLE V

निरनिराळ्या अधिनियमांखालील दिलेल्या आदेशाविरुद्ध केलेल्या प्रथम व दुसऱ्या अपिलाची माहिती दाखविणारे विवरणपत्र
Statement of First and Second appeals made against the Order passed under the different Acts

विक्रीकर विभाग Sales Tax Department	प्रत्यक्षात निकालात काढलेली	आरंभीची शिल्लक Opening balance as on	वर्षात संभाव्य प्राप्त प्रकरण Probable Additions during the year	संभाव्य निकालात काढलेली	आरंभीची शिल्लक Opening balance as on	वर्षात अपेक्षित प्राप्त प्रकरण Estimated Additions during the year	अपेक्षित निकालात काढलेली
	2021-2022 (Actual)	2022-2023	2022-2023 (Probable)	2022-2023 (Probable)	1-4-2023	2023-2024 (Estimated)	2023-2024 (Estimated)
1	2	3	4	5	6	7	8
विक्रीकर उपआयुक्त ..	25764	40824	5867	19137	27554	6454	21051
विक्रीकर सहआयुक्त..	5458	18677	1824	5485	15016	2006	6034

तक्ता ६ TABLE VI

निरनिराळ्या अधिनियमांखालील दिलेल्या आदेशाविरुद्ध फेरतपासणीकरिता अर्ज केले जातात त्यांची माहिती दाखविणारे विवरणपत्र
Statement of Revision application made against the Order passed under the different Acts

विक्रीकर विभाग Sales Tax Department	प्रत्यक्षात निकालात काढलेली	आरंभीची शिल्लक Opening balance as on	वर्षात संभाव्य प्राप्त प्रकरण Probable Additions during the year	संभाव्य निकालात काढलेली	आरंभीची शिल्लक Opening balance as on	वर्षात अपेक्षित प्राप्त प्रकरण Estimated Additions during the year	अपेक्षित निकालात काढलेली
	2021-2022 (Actual)	1-4-2022	2022-2023 (Probable)	2023-2024 (Probable)	1-4-2023	2023-2024 (Estimated)	2023-2024 (Estimated)
1	2	3	4	5	6	7	8
विक्रीकर उपआयुक्त ..	114	202	252	173	281	277	279

तक्ता ७ TABLE VII

अभियोग प्रस्तावाची निर्मती (विल्हेवाट)

Disposal of prosecution proposals

निरनिराळ्या अधिनियमांखाली नोंदणीपत्र धारण करणारे काही व्यापारी त्या अधिनियमातील तरतुदीचा भंग करतात व परिणामी जो गुन्हा घडतो व ज्या गुन्ह्याचे स्वरूप गंभीर असते, अशाबाबत एक तर फौजदारी न्यायालयात कायदेशीर कारवाई करण्यात येते किंवा जे व्यापारी गुन्हा मान्य करून तडजोडीस सहमत होतात त्यांनी तडजोडीच्या रकमेचा भरणा केल्यावर तडजोड मान्य करण्यात येते.

Some dealers registered under the various Acts, violate the provisions of those Acts and commit offences. Where such offences are of serious nature, actions taken are either to prosecute the dealer in criminal courts or compound the offences after making default good.

विक्रीकर विभाग Sales Tax Department	वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये प्रत्यक्ष निकालात काढलेली प्रकरणे Actual disposal in the year 2021-2022	खटले दाखल करावयाच्या प्रलंबित प्रकरणांची आरंभीची शिल्लक Opening balance of prosecution proposals pending as on	प्राप्त प्रकरणे Proposals received	निकालात काढलेली प्रकरणे Proposals disposed	खटले दाखल करावयाच्या प्रलंबित प्रकरणांची आरंभीची शिल्लक Opening balance of prosecution proposals pending as on	अपेक्षित प्राप्त प्रकरणे Estimated proposals received	अपेक्षित निकालात काढलेली प्रकरणे Estimated proposals disposed		
गुन्हे माफ केलेली प्रकरणे No. of cases wherin offences are condoned	तडजोड केलेली प्रकरणे No. of cases wherin offences are compounded	फौजदारी कोर्टात दाखल केलेल्या तक्रारी By lodging complaints in Criminal courts							
1	2(a)	2(b)	2(c)	3	4	5	6	7	8
अन्वेषण-अ	..	-	0	104	16	2	31	0	70
अन्वेषण-ब	..	1	0	56	2	0	57	2	25
एकूण Total	..	-	0	160	18	2	88	2	95

तक्ता ८ TABLE VIII

न्यायालयात दाखल केलेल्या तक्रारी व त्यांची सद्यःस्थिती दाखविणारा तक्ता

Statement showing No. of complaints lodged with court and their present position

विक्रीकर विभाग Sales Tax Department	Total No. of Complaints disposed off in Courts during the Year 2021-2022	Opening balance of complaints lodged in the courts as on	Probable No. of complaints lodged in the year	Probable No. of complaints disposed off in the year	Estimated No. of complaints to be lodged in the year	Estimated No. of complaints to be disposed off in the year
	By way of acquittal	1-4-2022	2022-2023	2022-2023	2023-2024	2023-2024
	2 (a)	3	4	5	6	7
1	2 (b)	3	4	5	6	7
	2 (c)					
वि. उ. आ. (न्या. प्र.) Court Mater	.. - -	2028	565	265	610	280
अन्वेषण "अ" INV "A"	- -	24	17	1	0	0
अन्वेषण "ब" INV "B"	- -	11	6	2	3	8
एकूण Total	- -	2063	588	268	613	288

(१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे.

(२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

तक्ता ९ TABLE IX
विविध अधिनियमांखाली जमा झालेल्या महसुलाची माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र
Statement showing Revenue Receipt under various Acts

(Figures in Crore)
(-) decrease
(+) increase

अ.क्र.	अधिनियमाचे नाव Name of the Act	प्रत्यक्ष जमा	सन २०२०-२०२१	संभाव्य	सन २०२१-२०२२	अपेक्षित	२०२२-२०२३
		2021-2022 Actuals 2021-2022 Rs.	वरील टक्केवारीत वाढ अगर घट % increase or decrease over 2020-2021	२०२२-२०२३ Probable 2022-2023 Rs.	वरील टक्केवारीत वाढ अगर घट (-) % increase or decrease over 2021-2022	२०२३-२०२४ Expected 2023-2024 Rs.	वरील टक्केवारीत वाढ अगर घट % increase or decrease over 2021-2022
	1	2	3	4	5	6	7
१.	मुंबई विक्रीकर मूल्यवर्धितकर B. S. T./V. A. T.	44958.08	38.40	54001.15	20.11	56701.21	5.00
२.	केंद्रीय विक्रीकर C. S. T.	1088.97	92.94	1543.80	41.77	1620.99	5.00
३.	व्यवसायकर P. T.	2618.07	6.59	2692.35	2.84	2961.58	10.00
४.	वस्तू व सेवा कर (GST) Goods and Service Tax	97312.48	37.15	121928.02	25.30	134120.82	10.00
	एकूण Total	145977.60	175.08	180165.32	90.02	195404.60	30.00

तक्ता १० TABLE X

मागणी, वसुली, थकबाकी, निर्लेखित, कमी केलेली, परतावा दिलेली रक्कम इत्यादी दर्शविणारा तक्ता
Table showing Amount of demand, recovery, arrears, written, reduced, refunded, etc.

(रुपये हजारात / Rs. in thousands)

	वसूल करावयाची कराची रक्कम Amount of Tax recoverable	मूल्यवर्धितकर कायदा V. A. T.		
		2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
		1	2	
१. (अ) मागील वर्षातील करांची थकबाकी (a) Arrears of tax due from previous year	.. 923436106	983207836	99888782	
(ब) चालू वर्षातील मागणी (Plus) (b) Demand raised during the year	.. 188230622	199899984	99949992	
एकूण (सु. शिल्लक + वाढ)	.. 1111666728	1183107820	1098837814	
२. अपिले/सुधारणा यामुळे कमी झालेली थकबाकीची कराची रक्कम (Less) Amount of tax reduced due to Appeals/Revision	.. 74342558	128466642	131035975	
३. दंडात सूट दिल्यामुळे अगर करात सूट दिलेली कराची रक्कम Write off (Less)	.. 2024728	2093032	2260474	
४. अनुयोजनामुळे कमी झालेली कराची रक्कम Due to adjustment (Less)	.. 0	0	0	
५. इतर कारणाने कमी झालेली कराची एकूण रक्कम Other reasons (Less)	.. 38071942	42093287	46302616	
६. वसूल केलेली कराची रक्कम Recovery (Less)	.. 14019664	11567038	6940000	
एकूण कमी झालेली रक्कम	.. 128458892	184219998	186539064	
७. वसूल करावयाची शिल्लक कराची रक्कम Recovery Balance	.. 983207836	998887822	912298750	
८. वसुली करणे शक्य नसलेली रक्कम Not available	.. 744030409	754926749	661948100	
(अ) स्थगिती आदेश/वरिष्ठ कार्यालय/उच्च न्यायालय (a) Stay by Higher Authority / High Court	.. 482011504	490115691	478168100	
(ब) सरकारी अभिहस्तांती (b) Official Assignee/Liquidator	.. 85861316	87049008	52230000	
(क) जप्त करावयाची मालमत्ता नसल्याने (c) No Assets	.. 7885434	6875345	7560000	
(ड) व्यापारी सापडत नाही (d) Not Traceable	.. 44268110	46257308	32380000	
(इ) सहकारी संस्थांकडील बाकी (e) Co-operative Societies	.. 0	0	0	
(फ) शासकीय कार्यालयाकडून येणे असलेली थकबाकी (f) Government Offices RRC Within State & Outside State/Adm Relief	.. 20739485	16825453	17670000	
(ग) विहित मुदत न संपल्यामुळे महसूल प्रमाणपत्रे पाठविली नाहीत अशी प्रकरणे (g) Due date not over	.. 55432431	9700772	10190000	
(ह) आजारी उद्योग/टालेबंदी (h) BIFR	.. 43263899	53459337	58810000	
(आय) हप्ते सवलत (i) Installments	.. 307286	3000583	3300000	
(जे) कर स्थगिती सवलत योजना (j) Deferred Incentive Scheme	.. 4260945	1494541	1640000	
(के) कर सवलत योजना (k) Amnesty Scheme	.. 0	40148756	0	
९. प्रगतीशील वसुली Recovery in Progress	.. 14019664	11567038	28200000	
१०. वसुलीस उपलब्ध रक्कम Available for recovery	.. 239177427	243961073	250350650	

(१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे.

(२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

तक्ता १०—चालू TABLE X—contd.

(रुपये हजारात / Rs. in thousands)

मुंबई विक्रीकर कायदा/ B S. T.			केंद्रीय विक्रीकर कायदा / C. S. T.			कार्यकंत्राट कायदा/ W. C. T.		
2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.) 3	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.) 4	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.) 5	2023-2024 (Exp.)
124884699	127948275	126075310	380719299	384371127	382822846	1831939	1248152	1232993
13759271	273104	281297	76903284	54530487	27265244	49484	44981	46330
138643970	128221379	126356607	457622584	438901614	410088090	1881423	1293133	1279323
759506	221463	225892	45091335	36290362	37016169	1500	4606	4698
8320505	106598	115126	942156	893904	938600	100	9866	10655
500	14423	15866	13400	100	110	0	0	0
1518007	992854	1191425	18702036	4321690	5186028	631691	23167	27801
97176	810730	160000	8502530	14572711	7290000	40	22501	10000
10695695	2146069	1708309	73251457	56078767	50430907	633271	60140	53154
127948275	126075310	124648298	384371127	382822846	359657183	1248152	1232993	1226169
77946342	74577287	71103400	332656421	329548569	305848300	863731	844289	778300
58709595	56629207	54133400	206365273	208636999	225408300	438749	331811	398300
4614746	3581185	2150000	36998218	39300574	27510000	9012	9012	10000
457374	330487	360000	2375169	1779386	1960000	393	393	0
6613350	5613662	8360000	11570314	11566894	8100000	191169	191094	130000
0	0	0	0	0	0	0	0	0
3729021	1883530	1980000	4186675	3121119	3280000	88161	87971	90000
84680	11143	10000	36290935	3848702	4040000	-38	33	0
3640695	3636327	4000000	31850852	35798182	32220000	133784	132484	150000
12234	15367	20000	61539	2345578	2580000	2500	0	0
84648	83592	90000	2957446	681931	750000	0	0	0
0	2792787	0	0	22469204	0	0	91491	0
97176	810730	160000	8502530	14572711	7290000	40	1101	10000
50001983	51498023	53544898	51714706	53274278	53808883	384421	388703	447869

(रुपये हजारात / Rs. in thousands)

वसूल करावयाची कराची रक्कम Amount of Tax recoverable	हस्तांतरण कायदा Lease Act		
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
1	2		
१. (अ) मागील वर्षातील करांची थकबाकी (a) Arrears of tax due from previous year	.. 235819	181085	209787
(ब) चालू वर्षातील मागणी (Plus) (b) Demand raised during the year	.. 25000	29600	30488
एकूण (सु. शिल्लक + वाढ)	.. 260819	210685	240275
२. अपिले/सुधारणा यामुळे कमी झालेली कराची रक्कम (Less) Amount of tax reduced due to Appeals/Revision	.. 0	0	0
३. दंडात सूट दिल्यामुळे अगर करात सूट दिलेली रक्कम Write off (Less)	.. 0	172	185
४. अनुयोजनामुळे कमी झालेली कराची रक्कम Due to adjustment (Less)	.. 0	0	0
५. इतर कारणाने कमी झालेली कराची एकूण रक्कम Other reasons (Less)	.. 79734	24	29
६. वसूल केलेली कराची रक्कम Recovery (Less)	.. 0	702	0
एकूण कमी झालेली रक्कम	.. 79734	898	214
७. वसूल करावयाची शिल्लक कराची रक्कम Recovery Balance	.. 181085	209787	240061
८. वसुली करणे शक्य नसलेली रक्कम Not available	.. 165209	193434	223100
(अ) स्थगिती आदेश/वरिष्ठ कार्यालय/उच्च न्यायालय (a) Stay by Higher Authority / High Court	.. 108520	134253	173100
(ब) सरासरी अभिहस्तांती (b) Official Assignee/Liquidator	.. 25700	25700	20000
(क) जप्त करावयाची मालमत्ता नसल्याने (c) No Assets	.. 0	0	0
(ड) व्यापारी सापडत नाही (d) Not Traceable	.. 25789	25789	20000
(इ) सहकारी संस्थांकडील बाकी (e) Co-operative Societies	.. 0	0	0
(फ) शासकीय कार्यालयाकडून येणे असलेली थकबाकी (f) Government Offices RRC Within State & Outside State/Adm Relief	.. 5200	5200	10000
(ग) विहित मुदत न संपल्यामुळे महसूल प्रमाणपत्रे पाठविली नाहीत अशी प्रकरणे (g) Due date not over	.. 0	0	0
(ह) आजारी उद्योग/टालेबंदी (h) BIFR	.. 0	0	0
(आय) हप्ते सवलत (i) Installments	.. 0	0	0
(जे) कर स्थगिती सवलत योजना (j) Deferred Incentive Scheme	.. 0	0	0
(के) कर सवलत योजना (k) Amnesty Scheme	.. 0	2493	0
९. प्रगतीशील वसुली Recovery in Progress	.. 0	700	0
१०. वसुलीस उपलब्ध रक्कम Available for recovery	.. 15876	16353	16961

(१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे.

(२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

TABLE X—contd.

(रुपये हजारत / Rs. in thousands)

ऐषआराम कायदा Luxury Act			प्रवेश कर कायदा Entry Tax Act			ऊस खरेदी कर कायदा S. C. P. T.			मोटार स्पिरीट कायदा M. S. T.		
2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actuals)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
3			4			5			6		
500102	579170	500070	1257872	1257118	1202818	5922318	5343383	5345383	49793801	49781666	49781188
94875	100000	103000	0	0	0	150733	149100	153573	0	0	0
594977	679170	603070	1257872	1257118	1202818	6073051	5492483	5498956	49793801	49781666	49781188
0	0	0	0	0	0	7168	0	0	0	400	408
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	149100	164010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12502	0	0	754	0	0	722500	0	0	12135	0	0
3300	30000	10000	0	54300	10000	0	147100	3000	0	78	0
15807	179100	174010	754	54300	10000	729668	147100	30000	12135	478	408
579170	500070	429060	1257118	1202818	1192818	5343383	5345383	5468956	49781666	49781188	49780780
549985	470012	398100	1257118	1202757	1192800	4233837	4202567	4291800	49781268	49780772	49776800
194997	108735	18100	1169017	916968	1172800	2942050	2501920	3251800	49772535	49771728	49766800
0	0	0	0	0	0	676488	734348	510000	0	0	0
0	111900	120000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	466	0	1078	1078	0	0	0	0	8733	8733	10000
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
281	0	0	18879	239	0	416937	44339	50000	0	0	0
135650	49	0	55444	500	0	11670	35	0	0	0	0
198847	171225	190000	12700	16872	20000	0	135598	150000	0	0	0
20200	0	0	0	0	0	186693	299512	330000	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	77638	70000	0	267100	0	0	486816	0	0	310	0
3300	30000	10000	0	54300	10000	0	147100	30000	0	0	0
29185	30058	30960	0	61	-18	1109546	1142816	1177156	398	417	3980

(रुपये हजारत / Rs. in thousands)

	वसूल करावयाची कराची रक्कम Amount of Tax recoverable	कृषी उत्पन्न कर कायदा A. I. T.		
		2021-2022	2022-2023	2023-2024
		(Actual)	(Prob.)	(Exp.)
1		2		
१. (अ) मागील वर्षातील करांची थकबाकी (a) Arrears of tax due from previous year	..	35700	2800	2800
(ब) चालू वर्षातील मागणी (Plus) (b) Demand raised during the year	..	600	0	0
एकूण (सु. शिल्लक + वाढ)	..	36300	2800	2800
२. अपिले/सुधारणा यामुळे कमी झालेली कराची रक्कम (Less) Amount of tax reduced due to Appeals/Revision	..	0	0	0
३. दंडात सूट दिल्यामुळे अगर करात सूट दिलेली कराची रक्कम Write off (Less)	..	0	0	0
४. अनुयोजनामुळे कमी झालेली कराची रक्कम Due to adjustment (Less)	..	0	0	0
५. इतर कारणाने कमी झालेली कराची एकूण रक्कम Other reasons (Less)	..	33500	0	0
६. वसूल केलेली कराची रक्कम Recovery (Less)	..	0	0	0
एकूण कमी झालेली रक्कम	..	33500	2800	2800
७. वसूल करावयाची शिल्लक कराची रक्कम Recovery Balance	..	2800	2800	2800
८. वसुली करणे शक्य नसलेली रक्कम Not available	..	2800	2800	2800
(अ) स्थगिती आदेश/वरिष्ठ कार्यालय/उच्च न्यायालय (a) Stay by Higher Authority / High Court	..	0	2300	2300
(ब) सरासरी अभिहस्तांती (b) Official Assignee/Liquidator	..	2300	0	0
(क) जप्त करावयाची मालमत्ता नसल्याने (c) No Assets	..	0	0	0
(ड) व्यापारी सापडत नाही (d) Not Traceable	..	0	0	0
(इ) सहकारी संस्थांकील बाकी (e) Co-operative Societies	..	0	0	0
(फ) शासकीय कार्यालयाकडून येणे असलेली थकबाकी (f) Government Offices RRC-Within State & Outside State/Adm Relief	..	500	500	500
(ग) विहित मुदत न संपल्यामुळे महसूल प्रमाणपत्रे पाठविली नाहीत अशी प्रकरणे (g) Due date not over	..	0	0	0
(ह) आजारी उद्योग/टालेबंदी (h) BIFR	..	0	0	0
(आय) हप्ते सवलत (i) Instalments	..	0	0	0
(जे) कर स्थगिती सवलत योजना (j) Deferred Incentive Scheme	..	0	0	0
(के) कर सवलत योजना (k) Amnesty Scheme	..	0	0	0
९. प्रगतीशील वसुली Recovery in Progress	..	0	0	0
१०. वसुलीस उपलब्ध रक्कम Available for recovery	..	0	0	0

(१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे.

(२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

TABLE X—contd.

(रुपये हजारत / Rs. in thousands)

व्यवसाय कर कायदा			वस्तु व सेवा कर कायदा			एकूण		
P. T.			G. S. T.			Total		
2021-2022	2022-2023	2023-2024	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2021-2022	2022-2023	2023-2024
(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)
	3			4			5	
1423123	1035503	874308	2164429	3695509	9448484	1492205205	1558651624	1576383810
111877	167815	476492	3715736	10856020	11073140	283041483	266051091	139379556
1534999	1203318	1350799	5880165	14551529	20521625	1775246688	1824702715	1715763366
85274	85274	86980	401307	3268825	3334201	120688648	168337572	171704323
15287	15287	16510	38162	30070	32475	11340493	3148928	3374025
0	0	0	0	0	0	13900	163623	179986
294685	100000	120000	1578197	1579788	1895745	61657623	49110810	54723644
104249	128449	140000	166990	224362	290000	22893949	27557971	14880000
499496	329011	363490	2184657	5103044	5552422	216595064	248318905	244861978
1035503	874308	987309	3695509	9448484	14969203	1558651624	1576383810	1470901388
478726	309252	400000	3085469	8814396	14310000	1215051315	1224872884	1110273500
478726	231875	330000	1756696	7738899	13260000	803947662	817120385	826083000
0	0	0	35306	10561	10000	128223084	130710388	82440000
0	0	0	0	0	0	10718370	9097511	10000000
0	0	0	192179	192179	130000	62870732	63857207	49130000
0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	343	0	0	29185481	21968351	23080500
0	0	0	605346	850935	890000	92616118	14412168	15130000
0	0	0	495600	21823	20000	79596377	93371847	95560000
0	0	0	0	0	0	590451	5660996	6230000
0	0	0	0	0	0	7303039	2260064	2480000
0	77377	70000	0	0	0	0	66413973	140000
104249	128400	140000	166990	224362	290000	22893949	27536442	36140000
556777	565056	587309	610039	634088	659203	343600309	351510926	360627888

तक्ता ११ TABLE XI

२०२१-२०२२ या कालावधीत निर्लेखित केलेल्या प्रकरणांचा तपशील
The cases in which amount is written off for the year 2021-2022

(रक्कम लाखांत/Amount in Lakhs)

	मुंबई विक्रीकर कायदा / B. S. T.				केंद्रीय विक्रीकर कायदा / C. S. T.			
	प्रकरणे १००० रक्कम वरील		प्रकरणे १००० रक्कम खालील		प्रकरणे १००० रक्कम वरील		प्रकरणे १००० रक्कम खालील	
	Cases above	Amount	Cases below	Amount	Cases above	Amount	Cases below	Amount
	1000	Rs.	1000	Rs.	1000	Rs.	1000	Rs.
एकंदर निर्लेखित प्रकरणे Total Write-off Cases	..	-	-	-	-	-	-	-
सूट देण्यात आलेली प्रकरणे Remission of Revenue Cases	..	-	-	-	-	-	-	-
मागणीचा परित्याग केलेली प्रकरणे Abandonment of Revenue	..	-	-	-	-	-	-	-
सूट देण्याची कारणे Reasons of write-off								
१. कोणतीही मालमत्ता नसलेल्या व्यापाऱ्याच्या मृत्यूमुळे. Due to death of dealer's is having no property left behind.	..	-	-	-	-	-	-	-
२. सरकारजमा करण्यासारखी कोणतीही मालमत्ता नसलेले व्यापारी. Dealers with no property which can be confiscated.	-	-	-	-	-	-	-	-
३. फरारी असलेले व्यापारी Dealers absconding	..	-	-	-	-	-	-	-
४. दिवाळे निघालेले व्यापारी Dealers in liquidation	..	-	-	-	-	-	-	-
५. देश सोडून गेलेले व्यापारी Dealers who have left the Country	..	-	-	-	-	-	-	-
६. इतर Others	..	-	-	-	-	-	-	-
एकूण / Total	..	-	-	-	-	-	-	-

कार्यक्रम क्रमांक ३

शासकीय उपाहारगृहे-विक्रीकर विभाग

(१) प्रस्तावनात्मक

१. विक्रीकर भवन, माझगाव, मुंबई-१० व बांद्रा-कुर्ला संकुल, वांद्रे येथील उपनगरीय विक्रीकर कार्यालय या ठिकाणी विक्रीकर विभागातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांसाठी, शासकीय उपाहारगृहे व चौरस आहारगृहे उपलब्ध आहेत. वस्तू व सेवाकर विभागातील व इतर शासकीय कार्यालयातील अंदाजे ५,००० अधिकारी व कर्मचारी उपाहारगृहांचा व अंदाजे ४०० अधिकारी व कर्मचारी चौरस आहारगृहाचा लाभ घेतात. उपाहारगृह व चौरस आहारगृहाचा दैनंदिन कार्यभार सुरळीत चालविण्यासाठी राजपत्रित अधिकारी, महाव्यवस्थापक म्हणून वस्तू व सेवाकर अधिकाऱ्यांच्या श्रेणीतील पद मंजूर झालेले आहे. कार्यालयीन कामकाजासाठी त्यांना आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे राज्यकर सहआयुक्त (मुख्यालय) २, मुंबई यांना उपाहारगृहे व चौरस आहारगृहाच्या संपूर्ण कार्यभारावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख म्हणून नियुक्त केलेले आहे. त्याचप्रमाणे शासकीय उपाहारगृहाचे नियंत्रक अधिकारी मा. विशेष राज्यकर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई हे आहेत. त्यांच्या अधिपत्याखाली नेमलेली उपाहारगृहे कार्यकारिणी उपाहारगृहाचे प्रशासन करीत असते.

२. चौरस आहारगृहात देण्यात येणारे भोजनाचे दरडोई परिमाण खालीलप्रमाणे आहेत :-

अ. क्र.	खाद्यपदार्थ		प्रतिभोजनाचे परिमाण (ग्रॅममध्ये)
१	तांदूळ	..	५०
२	गहू	..	१००
३	इतर कडधान्ये	..	३०
४	डाळी	..	१४
५	भाजी	..	१००
६	इतर	..	२८
	एकूण	..	३२२

३. उपाहारगृहाच्या दैनंदिन कारभार सुरळीत चालू असून उपाहारगृहाच्या सेवेविषयी अधिकारी, कर्मचारीवर्गात समाधानाची भावना आहे.

GOVERNMENT CANTEEN

1. The services of snacks and square meal are available for officers and staff at Vikrikar Bhavan, Mazgaon, Mumbai and suburban offices at Bandra-Kurla Complex. The facility of snacks is availed by about 5,000 members of staff including other government servants and that of square meal by about 400 government servants. One post of General Manager of Gazetted Officer rank in the cadre of Class-II is sanctioned for effective and proper functioning of canteen. He is declared as Drawing and Disbursing Officer for administrative convenience. The Commissioner of Sales Tax has appointed Joint Commissioner (H. Q.) 2 to control Regional office head the working of the snack canteen and square meal canteen. The Special Commissioner of Sales Tax is declared by government as the Head of Department Canteen.

2. Food given in the square meal canteen is as under :-

Sr.	Item		Standard (gms.)
1	Rise	..	50
2	Wheat	..	100
3	Other pulses	..	30
4	Dal	..	14
5	Vegetables	..	100
6	Others	..	28
	Total	..	322

3. There is a feeling of satisfaction among the officer staff regarding the service of the canteen.

(२) वित्तीय आवश्यकता

(II) Financial Requirements

(रु. हजारत / Rs. in thousands)

कार्यक्रम Programme	योजनेतर / Non-Plan				
	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals, 2021-2022	अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-2023	सुधारित अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-2023	अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024	
	अनिवार्य Committed	अनिवार्य Committed	अनिवार्य Committed	अनिवार्य Committed	
1	2	3	4	5	
अ-कार्याचे वर्गीकरण/A-Activity Classification ..					
(एक) (२०४०००७१) विक्रीकर उपाहारगृह अनिवार्य ..	64770	79655	81812	92658	
(i) (20400071) Sales Tax Canteen Committed					
एकूण-Total	64770	79655	81812	92658	
ब-वित्तीय वर्गीकरण-B-Objective Classification					
(एक) (२०४०००७१) विक्रीकर उपाहारगृह अनिवार्य					
(i) (20400071) Sales Tax Canteen Committed					
०१ वेतन/Salaries	58849	69100	74100	81510	
०३ अतिरिक्त भत्ता/Overtime Allowances	-	-	-	-	
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणीशुल्क	-	1	1	1	
०६ Telephone, Electricity and Water Charges					
१० कंत्राटी सेवा/Contractual Services	-	1000	900	1000	
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च	6	7	6	7	
11 Domestic Travel Expenses					
१३ कार्यालयीन खर्च/Office Expenses	2575	609	548	1200	
१७ संगणकावरील खर्च/Computer Expenses	-	38	27	40	
२१ पुरवठा व सामग्री	3340	8900	6230	8900	
21 Supplies and Materials					
एकूण-Total	64770	79655	81812	92658	
क-वित्त व्यवस्थेची साधने/C-Sources of Finance -					
मागणी क्रमांक जी-१ / Demand No. G-1					
प्रधान शीर्ष २०४०-विक्रीकर ८००-इतर खर्च ..					
Major Head 2040-Sales Tax 800-Other Expenses					
एकूण-Total	64770	79655	81812	92658	

तक्ता १ TABLE I
विक्रीकर उपाहारगृहे, चौरस आहारगृहे
Sales Tax Canteen and Square Meal Canteen

वर्ष Year	खर्चाची बाब Expenditure on							निव्वळ परिमाण Net Result	
	पुरवठा व सामग्री Supplies and Material	व्यवस्थापन खर्च Management Expenditure	इतर खर्च Other Expenditure	एकूण Total (2+3+4)	जमेची रक्कम Receipt Realised	निव्वळ खर्च Net Expenditure	शासकीय अनुदान Subsidy from Government	बचत Saving (8-7)	खर्चवाढ Excess (7-8)
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	(5-6) Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
चौरस आहार									
2021-2022 प्रत्यक्ष (Actual)	.. 569709	28866784	2000000	31436493	465100	30971393	28866784	–	2104609
2022-2023 संभाव्य (Probable)	.. 1900000	34550000	1300000	37750000	1500000	36250000	34550000	–	1700000
2023-2024 अंदाजे (Estimated)	.. 2100000	36845000	3045000	41990000	1700000	40290000	36845000	–	3445000
उपाहारगृह									
2021-2022 प्रत्यक्ष (Actual)	.. 2770832	29993411	581640	33345883	3327286	30018597	29993411	–	25186
2022-2023 संभाव्य (Probable)	.. 7000000	34550000	355000	41905000	3500000	38405000	34550000	–	3855000
2023-2024 अंदाजे (Estimated)	.. 7800000	36845000	2400000	47045000	9300000	37745000	36845000	–	900000

कार्यक्रम क्रमांक ४

व्यवसाय कर

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर अधिनियम, १९७५

प्रस्तावनात्मक

१. महाराष्ट्र राज्याच्या ग्रामीण भागात रोजगार हमी योजनेसाठी निधी उभारण्याकरिता महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार आजीविका व नोकऱ्या यांवरील कर अधिनियम, १९७५, दिनांक १ एप्रिल १९७५ पासून अमलात आला. महाराष्ट्र राज्यामध्ये व्यवसाय, उदिम, व्यापार, नोकऱ्या यामध्ये गुंतलेली प्रत्येक व्यक्ती या अधिनियमाखाली करपात्र आहे.

२. ज्या व्यक्ती करपात्र आहेत, त्यांची दोन विभागांत विभागणी केली आहे. ती अशी (१) ज्या व्यक्ती नोकर या नात्याने नोकरी करीत आहेत व (२) स्वतःचा व्यापार, उदिम, आजीविका करीत असलेले, उदा. डॉक्टर, वकील, इंजिनिअर्स, चार्टर्ड अकौन्टन्ट, संचालक, भागीदार, इत्यादी.

३. पहिल्या विभागात समाविष्ट असलेल्या व्यक्तींनी भरावयाचा मासिक कर त्यांना मालकाकडून मिळणाऱ्या मासिक वेतनातून/मजुरीतून व्यवसायकर कायद्याच्या अनुसूची १ मध्ये जोडलेल्या परिशिष्टातील दरानुसार, दरमहा ७,५०० रुपयांपेक्षा अधिक वेतन घेणाऱ्यांचे वेतनातून कर वजावट करून, शासकीय कोषागारात मालकाने भरावयाचा असतो. वेतन व मजुरीमध्ये कर्मचारी नियमितपणे मिळवीत असलेल्या वेतन, मजुरी, महागाई भत्ता आणि पूरक भत्ते समाविष्ट होत असून ते नोकरीत प्रत्यक्ष पैशाच्या व इतर स्वरूपात दिले जात असले तरी आयकर कायदा, १९६१ च्या कलम १० नुसार ग्राह्य धरले जाते. यानुसार मालकाकडे असलेल्या नोकराला रुपये ७,५०० हून अधिक (महिला कर्मचाऱ्यांचे बाबतीत रुपये १०,००० पेक्षा जास्त) मासिक वेतन असल्यास, त्याने या कायदानुसार नोंदणीकरिता कर भरण्यास पात्र असलेल्या तारखेपासून ३० दिवसांच्या आत विहित नमुन्यात विभागाच्या संकेतस्थळावर (www.mahagst.gov.in) अर्ज करावा लागेल. अर्ज केल्यानंतर तत्काळ नोंदणी क्रमांक दिला जातो.

४. ज्या व्यक्ती दुसऱ्या विभागात मोडतात अशा व्यक्ती भारतीय घटनेच्या कलम २७६ नुसार, दिनांक १ एप्रिल २००० पासून जास्तीत जास्त २५०० रुपये वार्षिक कर भरण्यास पात्र आहेत. कराचा दर अनुसूची १ च्या स्तंभ ३ नुसार व्यवसायकर कायद्याच्या परिशिष्टात दर्शविला आहे. नोंद क्रमांक २ ते २३ मध्ये निरनिराळे व्यावसायिक दर्शविले आहेत. करपात्र नोंदणीधारकाने ३० दिवसांत, नाव नोंदणीकरिता विभागाच्या संकेतस्थळावर (www.mahagst.gov.in) अर्ज करावा लागेल. अर्ज केल्यानंतर तत्काळ नोंदणी क्रमांक दिला जातो. नाव नोंदणी प्रमाणपत्रावर नमूद कर विभागाच्या संकेतस्थळावरून शासकीय कोषागारात भरला पाहिजे. महाराष्ट्रातील सर्व व्यवसायकर अधिकाऱ्यांना, नोंदणीधारकांच्या निर्धारणा व वसुली करण्याचे काम सोपविले आहे.

५. सर्व नोंदणीधारकांना, व्यवसायकराचा भरणा सुलभतेने करता यावा म्हणून वर्तमानपत्रामध्ये जाहिरात दिली जाते. असे असतानाही कर न भरलेल्या कसूरदारांना कसूरपत्रे पाठवून करभरणा करवून घेतला जातो. व्यापारी, वैद्यकीय सल्लागार, इत्यादींच्या संघटनांना, त्यांच्या सभासदांनी व्यवसायकर वेळेवर भरण्याबाबत विनंतीपत्रे पाठविण्यात येतात. संगणकाद्वारे कर कसूरदारांचा पाठपुरावा तसेच वसुली केल्यामुळे ती गतिशील होत आहे. सन २०२१-२०२२ या वित्तीय वर्षामध्ये वसुली केलेल्या महसुलाची निव्वळ रक्कम सुमारे रुपये २६२३.४३ कोटी होती. नावनोंदणी प्रमाणपत्रधारकांच्या प्रलंबित वसुलीकरिता बेरोजगार महिलांची अभिकर्त्या म्हणून कंत्राटी पद्धतीने नियुक्ती करण्याबाबतची कार्यवाही प्रस्तावित आहे.

६. विक्रीकर विभागाच्या पुनर्संचनेनुसार राज्यातील व्यवसायकर कायद्याचे प्रशासन समन्वय व नियंत्रण हे मुख्यालयातील अपर राज्यकर आयुक्त (व्यवसायकर) यांचेकडे असेल. क्षेत्रीय स्तरावर व्यवसायकर कायदा प्रशासनासाठी राज्यकर सहआयुक्त (व्यवसायकर) यांची ६ पदे (मुंबई, ठाणे, पुणे, कोल्हापूर नाशिक व नागपूर) मंजूर करण्यात आली आहेत. मुंबई व पुणे येथील राज्यकर सहआयुक्त (व्यवसायकर) वगळता इतर क्षेत्रीय राज्यकर सहआयुक्त (व्यवसायकर) यांचे त्यांचे क्षेत्रातील व्यवसायकर अधिकाऱ्यांवर कार्यकारी नियंत्रण (Functional Control) असेल तर संबंधित विक्रीकर सहआयुक्त (जीएसटी प्रशासन) यांचे प्रशासकीय नियंत्रण (Administrative Control) असेल.

MAHARASHTRA STATE TAX ON PROFESSION, TRADES, CALLINGS AND EMPLOYMENTS ACT, 1975

INTRODUCTION

In order to raise funds from Employment Guarantee Scheme in the rural areas of Maharashtra State Tax on Professions, Trades, Callings and Employments Act, 1975 was brought into force from 1st April 1975. Every person engaged in Profession, Trade, Callings and Employment in the State of Maharashtra is liable to pay tax under this Act.

These persons who are liable have been divided into two categories :-

- I. Those persons who are working as employees.
- II. Those who are engaged in Profession, Trades, Callings *viz.* Doctors, Lawyers, Engineers, Chartered Accountants, Directors, Partners, *etc.*

Tax payables by the persons falling in first Category is to be deducted by the employer from the employee's salary/wages before the payment thereof and is to be paid into the Government Treasury as per the rates specified in Schedule appended to the Act when salary wages exceed Rs. 7,500 in case of male employees and Rs. 10,000 in case of female employees. Salary or wages include, pay or wages, dearness allowance and all other remuneration received by employees or regular basis, whether payable in cash or in other kind and also includes perquisites, profits *in lieu* of salary as defined in sub-section 10 of Income Tax Act, 1961. Accordingly, an employer having in his employment employees who he pays a monthly salary more than Rs. 7,500 more than Rs. 10,000 in case of female employees is required to apply for registration under the Act within 30 days on his becoming liable to pay tax to the Profession Tax Officer of his area.

Those persons included in second category as per Article 276 of Constitution of India are liable to pay Rs. 2,500 per year w.e.f. 1st April 2000. Rate of tax has been prescribed in Col. No. 3 of Schedule-I appended to Profession Tax Act under entries 2 to 23 wherein various classes of persons are specified. Enrolled persons liable to pay tax are required to apply online by login www.mahagst.gov.in within 30 days. These persons have to pay prescribed taxes as per the Enrolment Certificate in the Government Treasury by visiting the departments website.

Enrolled person is required to pay tax on or before 30th June, if he is enrolled before 31st May and if is enrolled after 31st May the tax is payable from the date of enrolment.

All the Profession Tax Officers have been entrusted with the work of assessment and recovery from Enrolment Certificate holders and Registration Certificate Holders.

The department is publishing advertise in leading newspapers for intime of the Enrolment Certificate holders to facilitate the payment of Profession Tax. For the purpose of recovery of arrears from PTEC holder unemployed woman will be appointed as a Recovery Agent on contractual basis and the same is in process. Default letters are issued to those who had defaulted in payment of Profession Tax. During the financial year 2021-2022 revenue receipts of Profession Tax were of Rs. 2623.43 Crore (Net).

As per reorganization of Sales Tax Department administration co-ordination and control of Profession Tax will be controlled by Additional Commissioner of Sales Tax. For administrative of Profession Tax at division stage six posts of Joint Commissioner of sales tax are sanctioned (Mumbai, Thane, Pune, Kolhapur, Nashik and Nagpur). All division Joint Commissioner State Tax (Profession Tax) will control Profession Tax Officers under their division except Mumbai and Pune Joint Commissioner (Profession Tax) and related Joint Commissioner (GST Admin.) will administrative control.

१७ संगणकावरील खर्च/Computer Expenses ..	26	125	88	125
२४ पेट्रोल, तेल, वंगण/ Petrol, Oil, Lubricants..	-	-	-	-
२६ जाहिराती, विक्री आणि प्रसिद्धी खर्च ..	-	100	70	100
26 Advertising, Sales and Publicity Expenses ..	-	1	1	1
२७ लहान बांधकामे	-	-	-	-
27 Minor Work	416	1500	1000	1500
२८ व्यवसाय सेवा/Professional Services ..	-	1	1	1
५० इतर खर्च	-	-	-	-
50 Other Charges	354660	434199	431478	457199
एकूण दत्तमत ..	354660	434199	431478	457199
Total Voted				
(००) १०५, (००) (०१) वसुलीचा खर्च २०२१००९७				
व्यवसायकर, आजीविका व्यापार व नोकरी यावरील कर(अनिवार्य)				
(00) 105, (00) (01) Collection Charges- (20210097)				
Tax on Profession, Trades, Callings Employment (Committed)				
50 इतर खर्च ..	100	100	70	100
50 Other Charges-	354760	434299	431548	457299
(23 + 97) एकूण (बी) स्थूल दत्तमत ..	354760	434299	431548	457299
(23 + 97) Total (B) Gross (i+ii) Voted	354760	434299	431548	457299
एकूण (बी) निव्वळ दत्तमत ..	354760	434299	431548	457299
Total (B) Net Voted				
(क) वित्त व्यवस्थेची साधने				
(C) Sources of Finance				
मागणी क्र. जी-१/Demand No. G-1	-	-	-	-
प्रधान शीर्ष Major Head	-	-	-	-
२०२१००६१-उत्पन्न व खर्च यावरील करंची वसुली	-	-	-	-
20210061-Collection of Taxes on Income and Expenditure.	354760	434299	431548	457299
(23 + 97) एकूण (सी) स्थूल दत्तमत ..	354760	434299	431548	457299
(23 + 97) Total (C) Gross Voted	354760	434299	431548	457299
(23 + 97) एकूण (सी) निव्वळ दत्तमत ..	354760	434299	431548	457299
(23 + 97) Total (C) Net Voted				

(१) व्यवसायकर अधिनियमाखालील नोंदणी / Registration under the Profession Tax Act

वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये दिलेली नोंदणी प्रमाणपत्रे (प्रत्यक्ष)	२९९२६
वर्ष २०२२-२०२३ मध्ये दिलेली नोंदणी प्रमाणपत्रे (संभाव्य)	३२११६
वर्ष २०२३-२०२४ मध्ये दिलेली नोंदणी प्रमाणपत्रे (अंदाजित)	३५३३०

(२) व्यवसायकर अधिनियमाखालील नावनोंदणी / Enrolment under the Profession Tax Act

वर्ष २०२१-२०२२ मध्ये दिलेली नोंदणी प्रमाणपत्रे (प्रत्यक्ष)	५२५९४
वर्ष २०२२-२०२३ मध्ये दिलेली नोंदणी प्रमाणपत्रे (संभाव्य)	५६८५९
वर्ष २०२३-२०२४ मध्ये दिलेली नोंदणी प्रमाणपत्रे (अंदाजित)	६२५४५

(प्रत्येक वर्षी साधारणपणे १० टक्के वाढ गृहित धरण्यात यावी.)

(३) व्यवसायकर अधिनियम (१) खालील कसूरदार / Defaulters under the Profession Tax Act (I)

कालावधी	नोंदीत करदात्यांची संख्या No. of Registered Tax Payers	नोंदीत करदात्यांपैकी कसूरदार Defaulters out of Registered Tax Payers	कार्यवाही सुरु असलेले कसूरदार Defaulters against whom proceeding initiated
1	2	3	4
वर्ष २०२१-२०२२ (प्रत्यक्ष)	.. ५१०५८२	३१८७८८	३१०१५३
वर्ष २०२२-२०२३ (संभाव्य)	.. ५५७९०९	३४९८०६	३४०३०८
वर्ष २०२३-२०२४ (अंदाजित)	.. ६१२२७३	३८३८५७	३७३३९९

(४) व्यवसायकर अधिनियम (२) खालील कसूरदार / Defaulters under the Profession Tax Act (II)

कालावधी	नावनोंदीत करदात्यांची संख्या No. of Enrolled Tax payers	नावनोंदीत करदात्यांपैकी कसूरदार Defaulters out of Enrolled Tax Payers	कार्यवाही सुरु असलेले कसूरदार Defaulters against whom proceeding initiated
1	2	3	4
वर्ष २०२१-२०२२ (प्रत्यक्ष)	.. २२३६८६२	१३१९२३७	१२९३३३०
वर्ष २०२२-२०२३ (संभाव्य)	.. २३९२१५४	१४३७७८०	१९६०९०२
वर्ष २०२३-२०२४ (अंदाजित)	.. २५७६६९८	१५६५०२३	१५३३६७५

(५) व्यवसायकर अधिनियम (१) खालील करनिर्धारणा / Assessment under the Profession Tax Act (I)

कालावधी	आरंभीची शिल्लक	वर्षभरातील वाढ	निकालात काढलेल्या निर्धारणा	वर्षअखेर प्रलंबित
1	2	3	4	5
वर्ष २०२१-२०२२ (प्रत्यक्ष)	.. ११६६५	१०८५३	१४७८२	७७३६
वर्ष २०२२-२०२३ (संभाव्य)	.. ७७३६	१०२८९	१०५९८	७४२७
वर्ष २०२३-२०२४ (अंदाजित)	.. ७४२७	१०८६२	११११६	७१७३

(६) व्यवसाय कर अधिनियम (७) खालील करनिर्धारणा / Assessment under the Profession Tax Act (7)

प्रत्येक अधिकाऱ्याने नोंदणी केलेल्या करदात्यांनी ५० प्रकरणे निकालात काढावीत असे अपेक्षित असते. नावनोंदीत झालेल्या व्यक्तींची प्रकरणे निकालात काढण्याचे लक्ष्य निश्चित केलेले नाही.

The target for disposal of assessments under PTRC is 50 per month. The target for Enrollment cases is not fixed.

(रुपये हजारात/Rs. in thousand)

कालावधी	निर्धारणा	मागणीवाढ (रुपये)	वसुली (रुपये)	प्रलंबित वसुली (रुपये)	
1	2	3	4	5	
वर्ष २०२१-२०२२ (प्रत्यक्ष)	9502	7941	25.50	5.53	19.98
वर्ष २०२२-२०२३ (संभाव्य)	11217	3700	26.01	5.64	20.37
वर्ष २०२३-२०२४ (अंदाजित)	11942	3700	26.53	5.75	20.78

(७) व्यवसाय कर अधिनियमाखालील अपिले / Appeals under the Profession Tax Act

कालावधी	आरंभीची शिल्लक	वर्षभरात आलेली अपिले	निकालात काढलेली अपिले	शिल्लक अपिले	
1	2	3	4	5	
वर्ष २०२१-२०२२ (प्रत्यक्ष)	..	188	130	116	202
वर्ष २०२२-२०२३ (संभाव्य)	..	202	138	137	203
वर्ष २०२३-२०२४ (अंदाजित)	..	203	153	134	222

(८) व्यवसाय कराबाबत आलेल्या तक्रारी / Complaints received regarding the Profession Tax Act

कालावधी	आरंभीची शिल्लक	वर्षभरात आलेल्या तक्रारींची संख्या	अन्वेषण करण्यात आलेल्या तक्रारी	अन्वेषण करण्याच्या शिल्लक तक्रारी
1	2	3	4	5
वर्ष २०२१-२०२२ (प्रत्यक्ष)	..	0	3	0
वर्ष २०२२-२०२३ (संभाव्य)	..	0	3	0
वर्ष २०२३-२०२४ (अंदाजित)	..	0	3	0

(९) व्यवसाय कर वसुली / Collection of Profession Tax Act (रुपये कोटीत / Rs. in Crores)

कर भरणाऱ्यांचा वर्ग Category of Tax Payers	करदात्यांची संख्या No. of Tax Payers			भरणा केलेली कराची रक्कम Amount of tax received		
1	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Probable)	2023-2024 (Estimated)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Probable)	2023-2024 (Estimated)
	2	3	4	5	6	7
नोंदणी झालेल्या संस्था Registered Firms	.. 534738	584481	641503	} 2623.43	2881.9	3190.92
नाव नोंदविलेल्या व्यक्ती Enrolled Persons	.. 2656979	2865283	3200591			

कार्यक्रम क्रमांक ५

केंद्रीय चिटफंड कायदा, १९८२; महाराष्ट्र चिटफंड नियम, २००४

(१) कार्यक्रमाच्या कार्यभाराचा सारांश

चिटच्या फेरनियमांची नोंदणी करण्याचा अर्ज चिटच्या कार्यदेशकांनी सहचिटफंड प्रबंधकाकडे करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी नोंदणी शुल्क रुपये १०० असून चिट रकमेएवढे तारण चिट चालू असेपर्यंतच्या कालावधीसाठी ठेवावे लागते. अशा स्वरूपाचे तारण म्हणजे सर्वसाधारणपणे कोणत्याही राष्ट्रीयीकृत बँकेत सहचिटफंड प्रबंधकांच्या नावाने कायमस्वरूपाच्या ठेवी होत. कोणताही लिलाव सुरू होण्यापूर्वी किंवा चिट काढण्यापूर्वी, सहचिटफंड प्रबंधक यांच्याकडून चिट सुरू करण्याबाबतचे दाखलापत्र घ्यावे लागते. त्यासाठीचे शुल्क रुपये ५० आहे. चिट चालू असल्याचे कालावधीत कार्यदेशकाला लिलावाचे कार्यवृत्त किंवा चिट काढण्याच्या कार्यवाहीचा वृत्तान्त कळवावा लागेल. चिट अधिनियमाप्रमाणे हिशोब ठेवण्याचे वर्ष हे वित्तीय वर्ष राहिल. महाराष्ट्र चिटफंडावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी केंद्रीय चिटफंड अधिनियम, १९८२ आणि महाराष्ट्र चिटफंड नियम, २००४, दिनांक १५ जून २००४ पासून संपूर्ण महाराष्ट्र राज्यास लागू करण्यात आला आहे. त्यानुसार ३१ मार्च २०२२ पर्यंत एकूण १८९९ चिट्स नोंदीत असून त्यांनी अनामत रक्कम म्हणून रुपये १०९,०१,४२,३९९ जमा केलेली आहे.

PROGRAMME WORKLOAD SUMMARY AND EXPLANATION OF FINANCIAL REQUIREMENTS

Application for registration of the Bye-laws of the Chits are to be made by the Foreman of the Chits to the Joint Registrar of Chits and Registration Fee of Rs. 100 is payable. The security amount equal to the amount of Chit is to be kept upto the existence of such Chit period. Such securities are generally in the form of fixed deposits kept in the name of Joint Registrar of Chits in any Nationalised Bank. Before commencement of any auction or drawing of any Chit, the Foreman has to obtain the Commencement Certificate from the Joint Registrar of Chits for which the fees is Rs. 50. During the course of the Chit function, the Foreman has to furnish the copies of the minutes of the auction and/or drew proceedings. The accounting year under Chit is a Financial Year. In order to control on Chit Fund in Maharashtra State, Central Chit Fund Act, 1982 and Maharashtra Chit Fund Rules, 2004 were brought into force from 13th June 2004. As on 31st March 2022, Overall 1899 Chit Drops are registered and have deposits Rs. 109,01,42,399 as Security Amount.

तक्ता १ TABLE I

(२) चिटची नोंदणी /Registration of Chits

विक्रीकर	विभाग	आरंभीची शिल्लक	आरंभिलेले अर्ज	मिळालेले अर्ज	निकालात काढलेले अर्ज / Applications Disposed	फेटाळलेले	नोंदणीद्वारे	By way of Grant of Registration	By way of Rejection	प्रलंबित अर्ज	नोंदणी दाखल मिळालेली फी								
Sales Tax Department	Pending Balance	Applications Received	Applications Received	By way of Grant of Registration	By way of Rejection	By way of Rejection	at the end of	at the end of	at the end of	at the end of	Fees received for Registration								
1-4-	1-4-	1-4-	2021-	2022-	2023-	2021-	2022-	2023-	2023-	31-3-	2021-	2022-	2023-						
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2023	2024	2022	2023	2024						
(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)						
1	2	3 (a)	3 (b)	3 (c)	4	4	17	23	19	17	23	42573	33125						
एकूण	Total	79	81	93	221	239	262	213	231	257	10	3	4	19	17	23	42573	33125	25652

तक्ता १- चालू TABLE 1- contd.

(रु. हजारत / Rs. in thousands)

विक्रीकर विभाग Sales Tax Department	निकालात काढलेले अर्ज / Applications Disposed										अनामत म्हणून मिळालेली रक्कम (रक्कम रुपये हजारत) Amount of Security Received (Figures in Thousands)	वर्षाखेरीस चालू असलेले चिटफंट Chits functioning at the end of the year (Figures in Thousands)				
	चिटफंट सुरु केल्यामुळे मिळालेले अर्ज Applications received for Commencement of Chits	प्रमाणाद्वारे By way of Grant of Certificate	फेटळलेले By way of Rejection	शिल्लक Balance	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024			2024- 2025			
	1-4- 2022	1-4- 2023	1-4- 2024	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2024- 2025	31-3- 2022	31-3- 2023	31-3- 2024	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024
	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)	(Prob.)	(Exp.)	(Actual)
	6	7 (a)	7 (b)	8	9	10										
एकूण Total..	823	898	1024	816	893	1019	7	5	5	0	742881	801293	817626	1899	2036	2218

- (१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे.
(२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

कर्मचारीविषयक गोषवारा /
(१) वस्तु व सेवा कर विभाग

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम Designation	वेतनमान Pay Scales	पद संख्या		पद संख्या	
			००१-संचालन व प्रशासन No. of Posts 001-Direction and Administration २०४०-विक्रीकर 2040-Sales Tax	१०१-वसुलीचा खर्च No. of Posts 101-Collection Charges २०४०- 2040-Sales Tax	२०१-वसुलीचा खर्च No. of Posts 101-Collection Charges २०४०- 2040-Sales Tax	२०१-वसुलीचा खर्च No. of Posts 101-Collection Charges २०४०- 2040-Sales Tax
विक्रीकर			2021-2022	2022-2023	2021-2022	2022-2023
1	2	3	4	5	6	7
राजपत्रित		Rs.				
१	आयुक्त	.. संवर्ग पद	.. 1	1	-	-
२	विशेष राज्यकर आयुक्त/	.. S-28 : 1,24,800-2,12,400	.. 1	1	-	-
३	अपर राज्यकर आयुक्त/	.. S-28 : 1,24,800-2,12,400	.. 9	9	-	-
४	मुख्य दक्षता अधिकारी	.. S-28 : 1,24,800-2,12,400	.. 1	1	-	-
५	राज्यकर सहआयुक्त	.. S-25 : 78,800-2,09,200 S-27 : 1,18,500-2,14,100	.. 21	21	45	45
६	सहसंचालक (सांख्यिकी शाखा)	.. S-23 : 67,700-2,08,700	.. 1	1	-	-
७	राज्यकर उपआयुक्त	.. S-23 : 67,700-2,08,700 S-25 : 78,800-2,09,200	.. 53	57	346	346
८	उपसंचालक	.. S-20 : 56,100-1,77,500	.. -	-	1	1
९	पोलीस अधीक्षक/अभियोक्ता	.. S-16 : 44,900-1,42,400	.. 2	2	-	-
१०	सहायक राज्यकर आयुक्त	.. S-20 : 56,100-1,77,500	.. 122	126	508	459
११	सहायक संचालक (लेखा)	.. S-20 : 56,100-1,77,500	.. -	-	2	2
१२	राज्यकर अधिकारी/आस्थापना अधिकारी	.. S-15 : 41,800-1,32,300	.. 90	90	994	994
१३	संशोधन अधिकारी	.. S-15 : 41,800-1,32,300	.. 6	6	-	-
१४	ग्रंथपाल संदर्भ अधिकारी	.. S-15 : 41,800-1,32,300	.. 1	1	-	-
१५	स्वीय सहायक उच्चश्रेणी लघुटंकलेखक	.. S-16 : 44,900-1,42,400	.. 7	7	-	-
एकूण राजपत्रित		.. Total	.. 315	323	1896	1847
अराजपत्रित वर्ग-३						
१	उच्चश्रेणी लघुटंकलेखक	.. S-15 : 41,800-1,32,300	.. 19	19	6	6
२	निम्नश्रेणी लघुटंकलेखक	.. S-14 : 38,600-1,22,800	.. 50	50	6	6
३	राज्यकर निरीक्षक/अधीक्षक	.. S-14 : 38,600-1,22,800	.. 352	356	4139	4139
४	संशोधन सहायक	.. S-14 : 38,600-1,22,800	.. 1	1	-	-
५	लघुटंकलेखक	.. S-8 : 25,500-81,100	.. 38	38	8	8
६	सांख्यिकी सहायक	.. S-10 : 29,200-92,300	.. 2	2	-	-
७	स्वच्छता उपनिरीक्षक	.. S-8 : 25,500-81,100	.. 3	3	-	-
८	ग्रंथपाल	.. S-7 : 21,700-69,100	.. 2	1	1	1
९	प्रमुख अग्निशामक	.. S-7 : 21,700-69,100	.. 3	3	-	-
१०	सहायक अग्निशामक -	1	-	-
११	दूरध्वनी चालक	.. S-7 : 21,700-69,100	.. 16	16	-	-
१२	लिपिक-टंकलेखक/कर सहायक/ आस्थापना लिपिक/वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25,500-81,100	.. 843	844	1718	1721
१३	द्वितीय लिपिक -	-	-	-
१४	वाहन चालक	.. S-6 : 19,900-63,200	.. 51	51	3	3
एकूण अराजपत्रित वर्ग-३	 1380	1385	5881	5884

Personnel Summary**Goods and Service Tax Department**

पदसंख्या No. of Posts		पदसंख्या No. of Posts		एकूण पदसंख्या रकाना क्रमांक ४, ५, ६, ७ Total No. of Posts Col. 4, 5, 6, 7		पदनाम Designation
२०२१-व्यवसाय 2021-Profession Tax		३४७५-चिटफंड 3475-Chit Fund		२०४०-विक्रीकर 2040-Sales Tax		
2021-2022 6	2022-2023	2021-2022 7	2022-2023	2021-2022 8	2022-2023	9
Gazetted						
-	-	-	-	1	1	.. (1) Commissioner
-	-	-	-	1	1	.. (2) Special Commissioner of State Tax
-	-	-	-	9	9	.. (3) Addl. Commissioner of State Tax
-	-	-	-	1	1	.. (4) Chief Vigilance Officer.
6	6	-	-	72	72	.. (5) Joint Commr. of State Tax
-	-	-	-	1	1	.. (6) Joint Director of Statistics
4	4	-	-	403	407	.. (7) Dy. Commr. of State Tax
-	-	-	-	1	1	.. (8) Deputy Director
-	-	-	-	2	2	.. (9) Police Prosecutor
9	9	-	-	639	594	.. (10) Asstt. Commr. of State Tax
-	-	-	-	2	2	.. (11) Asstt. Director of State Tax
107	107	-	-	1191	1191	.. (12) State Tax Officer/Est. Officer
-	-	-	-	6	6	.. (13) Research Officer
-	-	-	-	1	1	.. (14) Librarian
-	-	-	-	7	7	.. (15) P. A. Higher Grade Stenographer
126	126	-	-	2337	2296	.. Total Gazetted
Non-Gazetted, Class 3						
1	1	-	-	26	26	.. (1) Higher Grade Stenographer
1	1	-	-	57	57	.. (2) Stenographer
237	237	-	-	4728	4732	.. (3) States Tax Inspector/Superintendent
-	-	-	-	1	1	.. (4) Research Assistant
1	1	-	-	47	47	.. (5) Clerk with S. H. A.
-	-	-	-	2	2	.. (6) Statistical Assistant
-	-	-	-	3	3	.. (7) Sanitary Inspector
-	-	-	-	3	2	.. (8) Librarian
-	-	-	-	3	3	.. (9) Leading Fireman
-	-	-	-	-	1	.. (10) Assistant Fireman
-	-	-	-	16	16	.. (11) Telephone Operator
291	291	-	-	2852	2856	.. (12) Clerk-cum-Typist/Tax Assistant
-	-	-	-	-	-	.. (13) Second Clerk
1	1	-	-	55	55	.. (14) Driver
532	532	-	-	7793	7801	.. Total Non-Gazetted Class-3

कर्मचारीविषयक गोषवारा /
(१) वस्तु व सेवा कर विभाग

अ. क्र. Sr. No.	पदनाम Designation	वेतनमान Pay Scales	पदसंख्या ००१-संचालन व प्रशासन No. of Posts 001-Direction and Administration २०४०-विक्रीकर 2040-Sales Tax		पद संख्या १०१-वसुलीचा खर्च No. of Posts 101-Collection Charges २०४०-विक्रीकर 2040-Sales Tax		
			2021- 2022	2022- 2023	2021- 2022	2022- 2023	
1	2	3	4		5		
अराजपत्रित वर्ग-४							
१	अग्निरक्षक	.. S-6 : 19,900-63,200	9	4	-	-	
२	अग्निशामक/आगवाला	.. S-5 : 18,000-56,900	12	17	-	-	
३	दफ्तरबंद	.. S-3 : 16,600-52,400	9	9	-	-	
४	हवालदार	.. S-3 : 16,600-52,400	14	14	-	-	
५	नाईक	.. S-3 : 16,600-52,400	64	64	4	4	
६	उद्वाहक	.. S-3 : 16,600-52,400	16	16	-	-	
७	दरबान	.. S-3 : 16,600-52,400	16	16	4	4	
८	नोटिस वाहक	.. S-3 : 16,600-52,400	163	163	23	23	
९	शिपाई	.. S-1 : 15,000-47,600	567	566	675	675	
१०	सफाईगार	.. S-1 : 15,000-47,600	35	36	12	12	
११	मुकादम	.. S-3 : 16,600-52,400	3	3	-	-	
१२	फराश	..	-	-	-	-	
१३	मेहतर	..	-	-	-	-	
१४	रात्र पहारेकरी	.. S-1 : 15,000-47,600	20	22	7	8	
१५	चौकीदार	.. S-1 : 15,000-47,600	2	0	1	0	
१६	माळी	.. S-1 : 15,000-47,600	6	6	2	2	
१७	हमाल	.. S-1 : 15,000-47,600	101	101	-	-	
एकूण वर्ग-४			1037	1037	728	728	
(राजपत्रित + वर्ग-३, ४) एकूण बेरीज			2732	2745	8505	8459	

Personnel Summary**Goods and Service Tax Department**

पदसंख्या No. of Posts		पदसंख्या No. of Posts		एकूण पदसंख्या रकाना क्रमांक ४, ५, ६, ७ Total No. of Posts Col. 4, 5, 6, 7 २०४०-विक्रीकर 2040-Sales Tax		पदनाम Designation
२०२०-व्यवसाय 2020-Profession Tax		३४७५-चिटफंड 3475-Chit fund				
2021- 2022	2022- 2023	2021- 2022	2022- 2023	2021- 2022	2022- 2023	
6		7		8		9
Non-Gazetted, Class-IV						
-	-	-	-	9	4	.. (1) Fire Watcher
-	-	-	-	12	17	.. (2) Fireman
1	1	-	-	10	10	.. (3) Dafterband
-	-	-	-	14	14	.. (4) Hawaldar
2	2	-	-	70	70	.. (5) Naik
-	-	-	-	16	16	.. (6) Liftman
-	-	-	-	20	20	.. (7) Darwan
17	17	-	-	203	203	.. (8) Notice Server
88	88	-	-	1330	1329	.. (9) Peon
-	-	-	-	47	48	.. (10) Sweeper
-	-	-	-	3	3	.. (11) Mukadam
-	-	-	-	-	-	.. (12) Farash
-	-	-	-	-	-	.. (13) Scavenger
-	-	-	-	27	30	.. (14) Night Watchman
-	-	-	-	3	0	.. (15) Chowkidar
-	-	-	-	8	8	.. (16) Mali
-	-	-	-	101	101	.. (17) Hamal
108	108	-	-	1873	1873	• Total Class-IV
766	766	-	-	12003	11970	• Grand Total (Gazetted+Class-3 and 4)

कर्मचारीविषयक गोषवारा / *Personnel Summary*८०० इतर खर्च--(२) विक्रीकर उपाहारगृह
800-Other Expenditure-Sales Tax Canteen

अनु. क्रमांक Sr. No.	पदनाम	वेतनमान Pay Scales	पदसंख्या No. of Posts		Designation
			2021-2022 4	2022-2023 5	
1	2	3	4	5	6
राजपत्रित वर्ग-२					Gazetted, Class-II
१	महाव्यवस्थापक	.. S-15 : 41,800-1,32,300	.. 1	1	(1) General Manager
एकूण राजपत्रित, वर्ग-२			.. 1	1	Total Gazetted, Class-II
अराजपत्रित वर्ग-३					Non-Gazetted, Class-III
१	व्यवस्थापक	.. S-10 : 29,200-92,300	.. 2	2	(1) Manager
२	वरिष्ठ लिपिक	.. S-8 : 25,500-81,100	.. 1	1	(2) Senior Clerk
३	सहायक व्यवस्थापक	.. S-8 : 25,500-81,100	.. 3	3	(3) Assistant Manager
४	लेखापाल	.. S-7 : 21,700-69,100	.. 2	2	(4) Accountant
५	भांडारपाल	.. S-6 : 19,900-63,200	.. 2	2	(5) Store Keeper
६	पर्यवेक्षक	.. S-7 : 21,700-69,100	.. 1	1	(6) Supervisor
७	लेखा लिपिक	.. S-6 : 19,900-63,200	.. 2	2	(7) Accounts Clerk
८	लिपिक टंकलेखक	.. S-6 : 19,900-63,200	.. 1	1	(8) Clerk-cum-Typist
९	कूपन विक्रेता	.. S-5 : 18,000-56,900	.. 3	3	(9) Coupon Seller
एकूण			.. 17	17	Total
अराजपत्रित वर्ग-४					Non-Gazetted, Class-IV
१	प्रमुख स्वयंपाकी	.. S-5 : 18,000-56,900	.. 2	2	(1) Head Cook
२	स्वयंपाकी	.. S-3 : 16,600-52,400	.. 3	3	(2) Cook
३	चहा विशेषज्ञ	.. S-3 : 16,600-52,400	.. 2	2	(3) Tea Specialist
४	हमाल	.. S-1 : 15,000-47,600	.. 13	13	(4) Hamal
५	नोकर	.. S-1 : 15,000-47,600	.. 55	55	(5) Servant
६	सफाईगार	.. S-1 : 15,000-47,600	.. 2	2	(6) Sweeper
७	सहायक स्वयंपाकी	.. S-1 : 15,000-47,600	.. 13	13	(7) Assistant Cook
८	कनिष्ठ सेवक	.. S-1 : 15,000-47,600	.. 38	38	(8) Boy Waiter
(विहित वयोमर्यादा प्राप्त झालेले)					(Under Age)
एकूण वर्ग-४			.. 128	128	Total Class-IV
(राजपत्रित + वर्ग-३, ४) एकूण बेरीज			.. 146	146	Grand Total
					(Gazetted + Class-3 and 4)

कार्यक्रम क्रमांक ६

महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण, मुंबई

प्रस्तावनात्मक

मुंबई विक्रीकर अधिनियमान्वये दिनांक १ सप्टेंबर १९४७ मध्ये महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण प्रस्थापित करण्यात आले आहे. महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण हे विक्रीकर खात्याच्या अधिपत्याखालील सर्व करांच्या बाबतीत अंतिम न्याय प्राधिकारी आहे. न्यायाधिकरणाच्या आदेशान्वये विधिविषयक प्रश्न उच्च न्यायालयाकडे दाखल करण्याची तरतूद आहे.

घटना.— न्यायाधिकरणाचे सदस्य हे बहुधा न्यायसेवा व विक्रीकर सहआयुक्त यामधून निवडलेले असतात. जी व्यक्ती उच्च किंवा जिल्हा न्यायालयाचा न्यायाधीश आहे अशा व्यक्तीची अध्यक्ष म्हणून नेमणूक करण्यात येते. न्यायसेवेतील एक सदस्य व खात्यातील एक सदस्य मिळून एका खंडपीठाचे काम पाहतात. सध्या आठ खंडपीठे कार्यरत आहेत.

कामकाजाची पद्धती.— न्यायाधिकरणाची मुंबई येथे सहा, पुणे व नागपूर येथे प्रत्येकी एक खंडपीठे कार्यान्वित आहेत. तथापि, शासन निर्णय क्रमांक मविन्या-१०२२/प्र.क्र. ६२/वि.प्र. ४, दिनांक २३ सप्टेंबर २०२२ नुसार मुंबई-६ हे खंडपीठ पुणे येथे स्थलांतरित करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर खंडपीठ पुणे-२ असे संबोधण्यात याईल. न्यायाधिकरणापुढे अपील दाखल केल्यानंतर ३ ते ६ महिन्यांत ते सुनावणीसाठी येते. विस्तृत कार्यपद्धती किंवा तांत्रिकता यामुळे होणाऱ्या विलंबास वाव दिला जात नाही.

PROGRAMME No. VI

MAHARASHTRA SALES TAX TRIBUNAL

INTRODUCTION

It is Judicial Tribunal constituted under the provisions of the Bombay Sales Tax Act, from 1st September 1947. The Sales Tax Tribunal is the final Appellate Authority in all tax matters under the various enactments implemented by Sales Tax Department. The Tribunal is the last fact finding Authority and only a reference on a question of law to the High Court is provided.

CONSTITUTION

Tribunal consists of Members mostly drawn from Judiciary and from Joint Commissioners from Sales Tax Department. A person who is or has been a High Court Judge or District Judge is appointed as President. One Judicial Member and One Department Member constitute One Bench. At present there are Eight Benches of Tribunal.

PROCEDURE AND METHOD OF WORKING

Tribunal has 6 benches at Mumbai, one bench at Pune and one bench at Nagpur. But according to Government Resolution No. मविन्या-१०२२/प्र.क्र. ६२/वि.प्र. ४, dated 23rd September 2022 permission has been given to transfer Mumbai-6 Bench to Pune and same Bench will be called as Pune-2. Cases are heard within 3 to 6 months from the date of filing. Delay on account of lengthy procedure or technicalities is avoided.

(दोन) अर्थसंकल्पीय तरतुदीबाबत कार्यक्रमनिहाय, प्रधानशीर्षवार व वित्तीय आवश्यकता दर्शविणारे विवरणपत्र
(ii) Statement showing the Objectwise Classification, Major Head and Financial Requirements

मागणी क्रमांक जी-१
Demand No. G-1
प्रधान शीर्ष-२०४० "विक्रीकर"
"२०४०-विक्रीकर" १०१-वसुलीचा खर्च (दोन) महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण, मुंबई
"2040-Sales Tax" 101 Collection Charges (Two) Maharashtra Sales Tax Tribunal, Mumbai
Major Head-2040 "Sales Tax"

कार्यक्रम Programme	प्रत्यक्ष रकमा २०२१-२०२२ Actuals, 2021-2022		अर्थसंकल्प २०२२-२०२३ Budget Estimates, 2022-2023		सुधारित अंदाज २०२२-२०२३ Revised Estimates, 2022-2023		अर्थसंकल्प २०२३-२०२४ Budget Estimates 2023-2024	
	अनिवार्य Committed		अनिवार्य Committed		अनिवार्य Committed		अनिवार्य Committed	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
उच्चिनिहाय वर्गीकरण --								
Objective Classification-								
२०४० ००६२ विक्रीकर न्यायाधिकरण--अनिवार्य								
2040-0062 Sales Tax Tribunal-Committed								
०१ वेतन/Salaries	41955	81577	77498	81577				
०३ अतिरिक्त भत्ता/Overtime Allowances	-	17	14	18				
०६ दूरध्वनी, वीज व पाणीशुल्क/ 06 Telephone, Electricity and Water Charges	16	100	18	100				
१० कंत्राटी सेवा/Contractual Services	-	2000	500	2000				
११ देशांतर्गत प्रवास खर्च/ 11 Domestic Travel Expenses	207	419	270	440				
१३ कार्यालयीन खर्च/Office Expenses	1197	2000	1800	2100				
१६ प्रकाशने/Publications	-	-	-	-				
१७ संगणकावरील खर्च/Computer Expenses	86	200	133	210				
२४ पेट्रोल, तेल, वंगण Petrol, Oil, Lubricants	51	100	100	112				
२६ जाहिराती, विक्री आणि प्रसिद्धी खर्च 26 Advertising, Sales and Publicity Expenses	-	30	21	30				
स्थूल - बेरीज	43512	86443	80354	86587				
Total Gross								
वजा - वसुली	-	-	-	-				
Deduct-Recoveries								
निव्वळ बेरीज	43512	86443	80354	86587				

(तीन) महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरणाकडे विभागनिहाय दाखला व पक्षकारांची गैरसोय टाळण्यासाठी त्या-त्या विभागात न्यायाधिकरणाच्या नियतकालिक बैठका घेऊन निकालात काढलेली व प्रलंबित असलेली प्रकरणे दाखविणारे प्रपत्र.

(iii) Regionwise Institutions disposal and pendency before the Maharashtra Sales Tax Tribunal, Mumbai which hold it's Sessions at Regional plase for the convenience of the appellants halting from respective region.

तक्ता १ TABLE I

प्रकरणांचे वर्णन Description of Cases	सुरुवातीची प्रलंबित प्रकरणे Opening Balance as Cases			दाखल झालेली प्रकरणे Institution Cases			निकालात काढलेली प्रकरणे Disposal Cases			प्रलंबित प्रकरणे Pending Cases			
	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	
1	2			3			4			5			
विभाग : मुंबई / नाशिक													
व्हॅटसंबंधीचे अपील	..	334	378	403	72	55	30	28	30	32	378	403	401
व्हॅटसंबंधीचे दुसरे अपील	..	1846	2218	1968	525	570	280	153	820	250	2218	1968	1998
पुनरीक्षणासाठी अर्ज अपील	..	10	10	10	0	0	0	0	0	0	10	10	10
दुसरे अपील	..	75	73	48	0	0	0	2	25	15	73	48	33
निर्देशनासाठी अर्ज	..	583	591	488	29	22	14	21	125	75	591	488	427
पुनःस्थापनेसाठी अर्ज	..	98	85	75	0	0	0	13	10	10	85	75	65
दुरुस्ती करण्यासाठी अर्ज	..	21	25	17	9	7	6	5	15	5	25	17	18
संकीर्ण अर्ज	..	101	81	52	5	4	4	25	33	35	81	52	21
प्रवेश कर	..	352	289	80	276	260	190	339	459	200	289	90	80
एकूण Total	..	7	8	7	1	0	0	0	1	1	8	7	6
एकूण Total	..	3427	3758	3158	917	918	524	586	1518	623	3758	3158	3059
विभाग : पुणे / कोल्हापूर													
व्हॅटसंबंधीचे अपील	..	78	105	112	30	22	19	3	15	10	105	112	121
व्हॅटसंबंधीचे दुसरे अपील	..	1188	1630	1320	583	410	230	141	720	250	1630	1320	1300
पुनरीक्षणासाठी अर्ज अपील	..	14	14	14	0	0	0	0	0	0	14	14	14
दुसरे अपील	..	14	14	14	0	0	0	0	0	0	14	14	14
निर्देशनासाठी अर्ज	..	151	162	122	15	10	7	4	50	22	162	122	107
पुनःस्थापनेसाठी अर्ज	..	27	27	27	0	0	0	0	0	0	27	27	27
दुरुस्ती करण्यासाठी अर्ज	..	11	12	13	3	3	3	2	2	2	12	13	14
संकीर्ण अर्ज	..	45	46	47	4	4	4	3	3	3	46	47	48
प्रवेश कर	..	90	97	57	274	250	190	267	290	190	97	57	57
एकूण Total	..	2	2	2	0	0	0	0	0	0	2	2	2
एकूण Total	..	1620	2109	1728	909	699	453	420	1080	477	2109	1728	1704
विभाग : नागपूर													
व्हॅटसंबंधीचे अपील	..	57	68	54	14	16	15	3	30	25	68	54	44
व्हॅटसंबंधीचे दुसरे अपील	..	315	373	273	71	75	30	13	175	90	373	273	213
पुनरीक्षणासाठी अर्ज अपील	..	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
दुसरे अपील	..	19	19	19	0	0	0	0	0	0	19	19	19
निर्देशनासाठी अर्ज	..	202	202	202	0	0	0	0	25	30	202	177	172
पुनःस्थापनेसाठी अर्ज	..	37	37	37	0	0	0	0	0	0	37	37	37
दुरुस्ती करण्यासाठी अर्ज	..	4	4	4	0	0	0	0	0	0	4	4	4
संकीर्ण अर्ज	..	25	25	25	0	0	0	0	5	10	25	20	15
प्रवेश कर	..	32	43	13	43	50	25	32	80	30	43	13	8
एकूण Total	..	3	3	3	0	0	0	0	3	3	3	0	0
एकूण Total	..	694	774	630	128	141	70	48	318	188	774	597	512
विभाग : औरंगाबाद													
व्हॅटसंबंधीचे अपील	..	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
व्हॅटसंबंधीचे दुसरे अपील	..	137	147	92	13	5	9	3	60	40	147	92	61
पुनरीक्षणासाठी अर्ज अपील	..	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
दुसरे अपील	..	9	9	9	0	0	0	0	2	3	9	7	6
निर्देशनासाठी अर्ज	..	71	71	71	0	0	0	0	10	11	71	61	60
पुनःस्थापनेसाठी अर्ज	..	5	5	5	0	0	0	0	2	2	5	3	3
दुरुस्ती करण्यासाठी अर्ज	..	14	14	14	0	0	0	0	5	6	14	9	8
संकीर्ण अर्ज	..	0	4	3	0	0	0	0	4	3	0	0	0
प्रवेश कर	..	15	13	6	4	5	5	6	12	7	13	6	4
एकूण Total	..	5	5	5	0	0	0	0	5	5	5	0	0
एकूण Total	..	256	268	205	17	10	14	9	100	77	264	178	142

महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरणकडे ३१ मार्च २०२२, ३१ मार्च २०२३ व ३१ मार्च २०२४ रोजी
निकालात काढलेली व प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांचे वर्गीकरण
तक्ता २

प्रकरणांचे वर्णन Description of Cases	एक वर्षाच्या आतील Less than 1 year			दोन वर्षांच्या आतील Less than 2 years		
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
	1	2		3		
विभाग : मुंबई / नाशिक						
(१) व्हॅटसंबंधीचे अपील VAT Appeal	45	35	30	75	73	79
(२) व्हॅटसंबंधीचे दुसरे अपील VAT IInd Appeal	382	295	250	592	575	554
(३) पुनरीक्षणसाठी अर्ज Revision Applications	0	0	0	1	0	0
(४) अपील Appeal	0	0	0	0	0	0
(५) दुसरे अपील Second Appeal	37	30	25	79	81	84
(६) निर्देशनासाठी अर्ज Reference Applications	0	2	3	0	0	0
(७) पुनःस्थापनेसाठी अर्ज Restoration Applications	7	6	6	4	4	5
(८) दुरुस्ती करण्यासाठी अर्ज Rectification Applications	13	9	6	18	10	7
(९) संकीर्ण अर्ज Miscellaneous Applications	79	40	35	77	20	22
(१०) प्रवेश कर Entry Tax	0	0	0	1	0	0
एकूण Total	563	417	355	847	763	751
विभाग : पुणे/कोल्हापूर						
(१) व्हॅटसंबंधीचे अपील VAT/Appeal	25	7	6	8	7	6
(२) व्हॅटसंबंधीचे दुसरे अपील VAT IInd Appeal	469	350	250	187	180	210
(३) पुनरीक्षणसाठी अर्ज Revision Applications	0	0	0	0	0	0
(४) अपील Appeal	0	0	0	0	0	0
(५) दुसरे अपील Second Appeal	14	5	6	15	20	27
(६) निर्देशनासाठी अर्ज Reference Applications	0	0	0	0	0	0
(७) पुनःस्थापनेसाठी अर्ज Restoration Applications	1	5	3	0	0	0
(८) दुरुस्ती करण्यासाठी अर्ज Rectification Applications	1	5	7	2	0	0
(९) संकीर्ण अर्ज Miscellaneous Applications	45	16	14	5	14	12
(१०) प्रवेश कर Entry Tax	0	0	0	0	0	0
एकूण Total	555	388	286	217	221	255
विभाग : नागपूर						
(१) व्हॅटसंबंधीचे अपील VAT/Appeal	9	3	4	6	5	4
(२) व्हॅटसंबंधीचे दुसरे अपील VAT IInd Appeal	130	52	47	31	56	46
(३) पुनरीक्षणसाठी अर्ज Revision Applications	0	0	0	0	0	0
(४) अपील Appeal	9	0	0	0	0	0
(५) दुसरे अपील Second Appeal	0	0	0	0	65	60
(६) निर्देशनासाठी अर्ज Reference Applications	25	0	0	12	0	0
(७) पुनःस्थापनेसाठी अर्ज Restoration Applications	4	4	4	0	0	0
(८) दुरुस्ती करण्यासाठी अर्ज Rectification Applications	0	0	0	0	0	0
(९) संकीर्ण अर्ज Miscellaneous Applications	21	7	4	4	2	1
(१०) प्रवेश कर Entry Tax	0	0	0	0	0	0
एकूण Total	198	66	59	53	128	111

(१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे. (२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

Classification in terms of cases pending as on 31st March 2022, 31st March 2023, 31st March 2024 before the Maharashtra Sales Tax Tribunal, Mumbai.

TABLE II

तीन वर्षांच्या आतील Less than 3 years			तीन वर्षांवरील above 3 years			एकूण Total		
2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)
4			5			6		
79	77	79	179	218	213	378	403	401
597	605	640	647	493	554	2218	1968	1998
0	0	0	9	10	10	10	10	10
3	0	0	70	48	33	73	48	33
86	80	78	297	240	591	591	488	427
10	23	13	50	49	85	85	75	65
2	2	2	5	5	25	25	17	18
22	23	5	10	3	81	81	52	21
73	20	15	10	8	289	289	90	80
0	0	0	7	6	8	8	7	6
872	830	832	1476	1148	1121	3758	3158	3059
11	17	19	61	81	90	105	112	121
424	367	390	550	423	450	1630	1320	1300
0	0	0	14	14	14	14	14	14
0	0	0	14	14	14	14	14	14
22	27	32	111	70	42	162	122	107
9	9	10	18	18	17	27	27	27
5	0	2	6	8	9	12	13	14
13	10	15	30	32	26	46	47	48
14	10	9	33	17	22	97	57	57
0	0	0	2	2	2	2	2	2
498	440	477	839	679	686	2109	1728	1704
6	7	6	47	39	30	68	54	44
39	60	40	173	105	80	373	273	213
0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	4	9	10	15	10	19	19	19
6	10	15	196	102	97	202	177	172
0	2	2	0	35	35	37	37	37
0	0	0	0	0	0	4	4	4
0	0	0	25	20	15	25	20	15
6	2	1	12	2	2	43	13	8
0	0	0	3	0	0	3	0	0
57	85	73	466	318	269	774	597	512

प्रकरणांचे वर्णन Description of Cases	एक वर्षाच्या आतील Less than 1 year			दोन वर्षांच्या आतील Less than 2 years			
	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.)	2023-2024 (Exp.)	
1	2			3			
विभाग : औरंगाबाद							
(१) व्हॅटसंबंधीचे अपील VAT Appeal	..	0	0	0	0	0	0
(२) व्हॅटसंबंधीचे दुसरे अपील VAT II Appeal	..	17	5	9	16	12	12
(३) पुनरीक्षणासाठी अर्ज Revision Applications	..	0	0	0	0	0	0
(४) अपील Appeal	..	0	0	0	0	0	0
(५) दुसरे अपील Second Appeal	..	0	0	0	0	0	0
(६) निर्देशनासाठी अर्ज Reference Applications	..	0	0	0	0	0	0
(७) पुनःस्थापनेसाठी अर्ज Restoration Applications	..	0	0	0	0	0	0
(८) दुरुस्ती करण्यासाठी अर्ज Rectification Applications	..	0	0	0	0	0	0
(९) संकीर्ण अर्ज Miscellaneous Applications	..	4	2	2	2	2	2
(१०) प्रवेश कर Entry Tax	..	0	0	0	0	0	0
एकूण Total	..	21	7	11	18	14	14
एकूण बेरीज Grand Total	..	1337	878	711	1135	1126	1131

(१) २०२२-२०२३ ची आकडेवारी संभाव्य आहे.

(२) २०२३-२०२४ ची आकडेवारी अंदाजित आहे.

TABLE II—contd.

तीन वर्षांच्या आतील Less than 3 years			तीन वर्षांवरील Above 3 years			एकूण Total		
2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.) 4	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.) 5	2023-2024 (Exp.)	2021-2022 (Actual)	2022-2023 (Prob.) 6	2023-2024 (Exp.)
0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	15	10	98	60	30	147	92	61
0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	9	7	6	9	7	6
0	0	0	71	61	60	71	61	60
0	0	0	5	3	3	5	3	3
0	0	0	14	9	8	14	9	8
0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	2	0	2	0	0	13	6	4
0	0	0	5	0	0	5	0	0
21	17	10	204	140	107	264	178	142
1448	1372	1392	2985	2285	2183	6905	5661	5417

तक्ता ३ TABLE III

विधिविषयक प्रश्नांची उकल करण्यासाठी उच्च न्यायालयात निकालात काढण्यासाठी प्रलंबित असलेली प्रकरणे
Statement showing pending cases to be referred to the High Court for deciding law point

विभाग : मुंबई, पुणे, नागपूर Division : Mumbai, Pune, Nagpur		२०२१-२०२२ प्रत्यक्ष Actual	२०२२-२०२३ संभाव्य Prob.	२०२३-२०२४ अंदाजित Estimated
प्रारंभिक शिल्लक Opening Balance	..	1559	2028	2328
उच्च न्यायालयाकडे वर्षभरात दाखल झालेली प्रकरणे Cases admitted in High Court during the year	..	548	565	610
एकूण Total	..	2107	2593	2938
उच्च न्यायालयाने वर्षभरात निकालात काढलेली प्रकरणे Disposal during the year by the High Court	..	79	265	280
अखेरची शिल्लक Closing Balance	..	2028	2328	2658

तक्ता ४ TABLE IV

महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरणाने प्रमाणित प्रती पुरविल्याबद्दल मिळालेले उत्पन्न दाखविणारे प्रपत्र
Statement showing the Income received by the Maharashtra Sales Tax Tribunal in respect of certified copies

उत्पन्नाचे स्वरूप Nature of Income		२०२१-२०२२ प्रत्यक्ष	२०२२-२०२३ संभाव्य	२०२३-२०२४ अंदाजित	शेरा Remarks
१. प्रमाणित प्रतीपासून उत्पन्न Income on account of certified copies	..	1630	2300	2500	—

(तीन) कर्मचारीविषयक गोषवारा / (III) Personal Summary

पद व वेतनस्तर यांचे विवरणपत्र

पदनाम Designation	वेतनमान Scale of Pay	पद संख्या No. of Posts		पदनाम Designation
		2022-2023	2023-2024	
1	2	3	4	1
मागणी क्र. जी-२, प्रधान शीर्ष-२०४० विक्रीकर २, महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण, मुंबई.				Demand No. G-II, Budget Head-2040 Sales Tax (II) MAHARASHTRA SALES TAX TRIBUNAL, MUMBAI
राजपत्रित				Gazetted
१. अध्यक्ष		—	—	President
उच्च न्यायालयाचे / जिल्हा न्यायालयाचे सेवानिवृत्त न्यायाधीश.	70,290-1540-76,450	1	1	Retired High Court/District Judge
२. न्यायिक सदस्य जिल्हा न्यायाधीश.	57,700-1230-58930-1380-67,210	7	7	Member (i) For District Judge Grade pay in the Judiciary (Special pay) to be continued.
३. विभागीय सदस्य (राज्यकर सहायक).	1,18,500-2,14,100 (S-27)	8	8	Member For Joint Commissioner of State Tax
४. प्रबंधक (सहायक राज्यकर आयुक्त).	56,100-1,77,500 (S-20)	1	1	Registrar Asstt. Commissioner of State Tax
५. सहायक प्रबंधक (राज्यकर अधिकारी).	41,800-1,32,300 (S-15)	3	3	Asstt. Registrar (State Tax Officer)
६. स्वीय सहायक	41,800-1,32,300 (S-15)	1	1	Personnel Assistant
	एकूण	21	21	Total
अराजपत्रित - तृतीय श्रेणी				Non-Gazetted - Class-III
१. लघुलेखक (उच्चश्रेणी)	41,800-1,32,300 (S-15)	15	15	Higher Grade Stenographer
२. राज्यकर निरीक्षक	38,600-1,22,800 (S-14)	9	9	State Tax Inspector
३. कर सहायक	25,500-81,100 (S-8)	6	6	Assistant
४. मुख्य लिपिक	21,700-69,100 (S-7)	1	1	Head Clerk
५. ग्रंथपाल	21,700-69,100 (S-7)	1	1	Librarian
६. लिपिक/टंकलेखक	19,900-63,200 (S-6)	21	21	Clerk-cum-Typist
७. वाहन चालक	19,900-63,200 (S-6)	1	1	Driver
	एकूण	54	54	Total
अराजपत्रित - चतुर्थ श्रेणी				Non-Gazetted - Class-IV
१. दप्तरी	16,600-52,400 (S-3)	1	1	Daftary
२. हवालदार	16,600-52,400 (S-3)	1	1	Hawaladar
३. नाईक	16,600-52,400 (S-3)	9	9	Naik
४. नोटिसवाहक	16,600-52,400 (S-3)	1	1	Notice Server
५. चपराशी	15,000-47,600 (S-1)	12	12	Peon
	एकूण	24	24	Total
एकूण बेरीज : (दोन) महाराष्ट्र विक्रीकर न्यायाधिकरण		99	99	Grand Total-(ii) Maharashtra Sales Tax Tribunal

कार्यक्रम क्रमांक ७

राज्यकर उपायुक्त (जनसंपर्क) कार्यालय, मुंबई

राज्यकर उपायुक्त (जनसंपर्क), मुंबई कार्यालयाकडून वस्तू व सेवाकर विभागाच्या इमारत बांधकाम, दुरुस्ती, स्वच्छता व साफसफाई, सुरक्षा इत्यादी कामांच्या प्रस्तावावर कार्यवाही केली जाते व त्या अनुषंगाने संबंधित कामांवर देखरेख करण्यात येते. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ व सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत सद्यःस्थितीत चालू असलेली महत्त्वाची कामे पुढीलप्रमाणे आहेत :

Deputy Commissioner (PRO), Mumbai proceeds the proposals of building constructions, re-pairing, cleaning, security etc. of GST Department and accordingly oversees the respective works. Accordingly, currently important works under MSRDC and PWD are as under :

महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ - कार्यक्रमांतर्गत कामे

अ. क्र.	कार्यालय	विवरण
१	२	३
१	वस्तू व सेवाकर भवन, वडाळा, मुंबई येथील नवीन इमारतीसह अप्रत्यक्ष कर प्रबोधिनी, शासनाची विविध कार्यालये व शासकीय निवासस्थानांचे बांधकाम करणे.	मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समितीने दिनांक ३ सप्टेंबर २०२० च्या बैठकीमध्ये महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळामार्फत प्रस्तावित वस्तू व सेवाकर भवन, वडाळा, मुंबई येथील नवीन इमारतीसह अप्रत्यक्ष कर प्रबोधिनी, शासनाची विविध कार्यालये व शासकीय निवासस्थानांचे बांधकाम करण्याच्या रुपये १,७५,६७०.०० कोटी खर्चाच्या ढोबळ अंदाजपत्रकास मान्यता दिली आहे. सदर रुपये १,७५,६७०.०० कोटी खर्चाच्या अंदाजपत्रकास शासनाच्या दिनांक २२ सप्टेंबर २०२० च्या ज्ञापनान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. कामासाठी सन २०२२-२३ च्या वार्षिक योजनेमध्ये रुपये १२७.१२ कोटी निधीची तरतूद करण्यात आली असून सदर निधी वितरित करण्यात आला आहे. अद्यापपर्यंत सदर कामाकरिता रुपये २०३.२९ कोटी निधी वितरित करण्यात आला आहे, तसेच पावसाळी अधिवेशन २०२२-२३ अनुषंगाने रुपये १००.०० कोटी पूरक मागणी मंजूर करण्यात आली आहे.
२	वस्तू व सेवाकर विभागाच्या वडाळा येथील इमारतीचे बांधकाम महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास सोपविण्याबाबत तसेच निविदापूर्व कार्यवाही करण्यास अनुमती देण्याबाबत व त्या प्रयोजनार्थ सल्लागार नेमणे.	वस्तू व सेवाकर विभागाच्या वडाळा येथील इमारतीचे बांधकाम महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास सोपविण्याबाबत तसेच निविदापूर्व कार्यवाही करण्यास अनुमती देण्याबाबत व त्या प्रयोजनार्थ सल्लागार नेमण्याच्या रुपये ९.७६ कोटी खर्चाच्या कामास दिनांक ८ नोव्हेंबर २०१७ रोजीच्या शासकीय ज्ञापनाद्वारे प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाली होती. सदर कामासाठी मार्च २०२१ अखेर एकूण रुपये ७.८१ कोटी निधी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास वितरित करण्यात आला आहे. त्या अनुषंगाने सदर कामावर जून २०२१ अखेरपर्यंत या कामावर वितरित केलेला पूर्ण निधी खर्च करण्यात आला आहे, तसेच सन २०२२-२३ वार्षिक योजनेमध्ये रुपये १.९५ कोटी निधीची तरतूद प्रस्तावित करण्यात आली.
३	वस्तू व सेवाकर भवन, पुणे येथील नवीन इमारतीचे बांधकाम करणे. (G+4)	वस्तू व सेवाकर भवन, पुणे येथील नवीन इमारतीचे बांधकाम करण्याच्या मूळ रुपये ४५.६० कोटी खर्चाच्या प्रस्तावास दिनांक १३ मार्च २०१३ रोजीच्या शासकीय ज्ञापनाद्वारे प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाली होती. सदर काम दोन टप्प्यात करण्याचे नियोजित होते. तथापि, या कामाशी संलग्न दुसरा टप्पा रद्द झाल्याने व पहिल्या टप्प्यातील अतिरिक्त कामाची वाढ व दरवाढ इत्यादी कारणांमुळे महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाने सादर केलेल्या रुपये ६७.२३ कोटी खर्चाच्या सुधारित अंदाजपत्रकास दिनांक १९ मार्च २०२० रोजीच्या शासकीय ज्ञापनाद्वारे प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाली आहे. या कामावर प्रशासकीय मान्यता प्राप्त १०० टक्के निधी वितरित करण्यात आला आहे. सदर काम डिसेंबर २०२२ अखेरपर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.

परिशिष्ट--चालू

१	२	३
४	वस्तू व सेवाकर भवन, पुणे येथील नवीन इमारतीमध्ये फर्निचर तयार करणे.	वस्तू व सेवाकर भवन, पुणे येथील नवीन इमारतीमध्ये फर्निचर तयार करण्याच्या रूपये २१.८९ कोटी खर्चाच्या प्रस्तावास दिनांक ११ जुलै २०१७ रोजीच्या शासकीय जापनाद्वारे प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाली होती. सदर काम महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळाकडून करण्यात येत आहे. या कामावर प्रशासकीय मान्यता प्राप्त १०० टक्के निधी वितरित करण्यात आला आहे. सदर काम डिसेंबर २०२२ अखेरपर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.

Maharashtra State Road Development Corporation - Planned Works

Sr. No.	Office Location	Description
1	2	3
1	Construction of proposed Wadala GST Bhavan, Indirect Tax Academy, Various Government Offices and Government Residences.	The proposal of amount Rs. 1756.70 crore for construction of proposed Wadala GST Bhavan, Indirect Tax Academy, Various Government Offices and Government residences through MSRDC got administrative approval <i>vide</i> memorandum, dated 22nd September 2020. Revenue and Forest Department <i>vide</i> its memorandum, dated 23rd July 2015 and 21st October 2020 has transferred 36,000 Square meter and 2,171.58 Square meter land of CTS-6 and CTS-8 respectively at Wadala Salt Plan, Mumbai for Construction of Wadala GST Bhavan, Indirect Tax Academy, Various Government Offices and Government Residences. The possession of the land is handed over to MSRDC. The provision of Rs. 127.12 crore lakhs has been made in 2022-23 budget for this work. And same has been disbursed to MSRDC. As on today Rs. 203.29 crore disbursed for this work supplementary demand of Rs. 100 crore has been sanctioned for the period 2022-23.
2	Construction of proposed GST Bhavan at Wadala by MSRDC performing pre-tender activities and obtaining requisite approvals of various authorities and appointment of PMC for it.	Government Resolution dated 8th November 2017 of amount Rs. 9.77 crore was issued for construction of proposed GST Bhavan at Wadala by MSRDC performing pre tender activities and obtaining requisite approvals of various authorities and appointment of PMC. until March 2020, the grant of Rs. 781.38 crore was distributed to MSRDC for this work. The expenditure of Rs. 781.38 crore is made on this work until June 2021. The provision of Rs. 1.95 crore for this work has been made in 2022-23 budget estimate.
3	Construction and of New GST Bhavan Building at Pune.	The original proposal of construction through MSRDC of new GST Bhavan building at Pune of amount Rs. 45.60 crore got administrative approval <i>vide</i> memorandum, dated 13th March 2013. However, due to additional work and increase in DSR rates etc. MSRDC had submitted the revised proposal of Rs. 67.23 crore for approval. Accordingly administrative approval is given for the revised proposal of Rs. 67.23 crore. For this work 100 per cent grant is disbursed as per administrative approval. The work is expected to be completed by December 2022.

Schedule--contd.

1	2	3
4	Furniture Work in New GST Bhavan Building at Pune.	The proposal of amount Rs. 21.89 crore for furniture work in new GST Bhavan building at Pune through MSRDC got administrative approval <i>vide</i> memorandum, dated 11th July 2017. For this work 100 per cent grant is disbursed as per administrative approval. The work is expected to be completed by December 2022.

सार्वजनिक बांधकाम विभाग - अनिवार्य कामे

अ. क्र.	कामाचे नाव	विवरण
१	२	३
१	चंद्रपूर येथील वस्तू व सेवाकर भवनाचे बांधकाम करणे. (G+3)	वस्तू व सेवाकर विभागाच्या चंद्रपूर येथील वस्तू व सेवाकर भवनाच्या बांधकामासाठी रुपये २१.४३ कोटी खर्चाच्या कामास दिनांक १५ मे २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाली होती. ऑक्टोबर २०२२ अखेर सदर कामावर रुपये २०.४९ कोटी निधी खर्च झाला आहे. सार्वजनिक बांधकाम विभागाने सदर कामाच्या अनुषंगाने रुपये २९०८.०१ लक्ष अंदाजपत्रकाचा सुधारित प्रस्ताव मान्यतेसाठी सादर केलेला असून सदर प्रस्ताव प्रशासकीय मान्यतेसाठी शासनास सादर करण्यात आला आहे.
२	अमरावती येथील वस्तू व सेवाकर भवनाचे बांधकाम करणे. (G+6)	अमरावती येथील वस्तू व सेवाकर भवनाचे बांधकामासाठी रुपये १३.५५ कोटी दिनांक २७ मे २०१९ रोजी शासन निर्णयाद्वारे प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाली होती. ऑक्टोबर २०२२ अखेर सदर कामावर रुपये ८.७३ कोटी निधी खर्च झाला आहे. सन २०२२-२३ च्या वार्षिक योजनेमध्ये या कामासाठी रुपये ३.७३ कोटी निधीची तरतूद करण्यात आली आहे. सदर इमारतीचे स्थापत्य काम पूर्ण झाले असून उर्वरित काम डिसेंबर २०२२ अखेरपर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.

Public Works Department - Non Planned Works

Sr. No.	Office Location	Description
1	2	3
1	Construction of new GST Bhavan building at Chandrapur.	The proposal of construction of new State Tax Building at Chandrapur of amount Rs. 21.43 crore got administrative approval <i>vide</i> G. R., dated 15th May 2017. The expenditure of Rs. 20.49 crore is made on the said work until October 2022. PWD has submitted the revised proposal of Rs. 2908.01 lakhs. The revised proposal is submitted to Government for Administrative Approval.
2	Construction of new GST Bhavan building at Amravati.	The proposal of Construction of new GST Bhavan at Amravati of amount Rs. 13.55 crore got administrative approval <i>vide</i> memorandum, dated 27th May 2019. The expenditure of Rs. 8.73 crore is made on the said work until October 2021. The provision of Rs. 3.73 crore for this work has been made in 2022-23 budget estimates. MSRDC has submitted the revised proposal for furniture work and electrical work at Rs. 7.55 crore. The civil work of the building is completed and remaining work is expected to be completed by November 2022.

